

Til
Energistyrelsen

Dokumenttype
Rapport

Dato
Marts 2019

RAPPORT

DIGITAL INFRASTRUKTUR: OFFENTLIGE MYNDIGHEDERS SAGSBEHANDLING OG AREALUDLEJNING

RAPPORT

DIGITAL INFRASTRUKTUR: OFFENTLIGE MYNDIGHEDERS SAGSBEHANDLING OG AREALUDLEJNING

INDHOLD

1.	SAMMENFATNING	1
2.	INDLEDNING	3
3.	RETNINGSLINJER FOR DIGITAL INFRASTRUKTUR	4
3.1	Kommuners og regioners udarbejdelse af eller tilslutning til retningslinjer eller vejledninger for digital infrastruktur	4
3.2	Retningslinjernes dækning af enkelte eller flere kommuner i regionen	6
3.3	Anvendelse af retningslinjer eller vejledninger i regioners og kommuners sagsbehandling	7
3.4	Planer om udarbejdelse af retningslinjer	7
3.5	Handlingsplan for bedre mobil- og bredbåndsdækning	8
4.	SAGSBEHANDLING	10
4.1	Standardisering af sagsbehandling	10
4.2	Indgivelse af ansøgninger om tilladelse	12
4.3	Sagsbehandlingstid	13
4.4	Ekstra sagsbehandlingstid pga. indhentning af yderligere oplysninger fra ansøgeren	16
4.5	Fastsættelse af standardvilkår og specifikke vilkår	18
5.	NEDLÆGNING AF TOMRØR	21
5.1	Fastsættelse af krav til dimensionering og placering	21
5.2	Nedlægning af tomrør ved gravearbejder med andre hovedformål	22
5.3	Nedlægning af tomrør og lignende af andre end kommunen/regionen/myndigheden	23
6.	FASTSÆTTELSE AF MASTELEJE	25
6.1	Anvendelse af Energistyrelsens vejledning om masteleje	25

1. SAMMENFATNING

Den 17. maj 2018 indgik alle Folketingets partier en ny aftale på teleområdet; "Bredbånd og mobil i digital topklasse – Fremtidens telepolitik for hele Danmark"¹. Aftalen er indgået på baggrund af regeringens udspil af 5. marts 2018 og har som vision, at "Danmark skal have den bedste europæiske udrulning af og de bedste telepolitiske rammer for anvendelse af digital infrastruktur."

For at sikre udmøntningen af den politiske aftales elementer vedrørende kommunal sagsbehandling, masteleje m.v. har Energistyrelsen behov for opdateret viden om kommunernes, regionernes og relevante statslige myndigheders arbejde med disse områder. Energistyrelsen har derfor bedt Rambøll Management Consulting om at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse blandt landets fem regioner, 98 kommuner og relevante statslige myndigheder.

På baggrund af besvarelsene i spørgeskemaundersøgelsen er der gennemført en analyse, der har afdækket respondenternes besvarelser i relation til fire overordnede emner:

- Anvendelse af retningslinjer og vejledninger for digital infrastruktur
- Gennemsnitlig sagsbehandlingstid og ekstra sagsbehandlingstid pga. manglende oplysninger
- Nedlægning af tomrør, herunder af tredjepart, og krav hertil
- Fastsættelse af markedslejen for placering af master og antenner.

I alt 190 respondenter blev kontaktet, hvoraf størstedelen af kommunerne og de prioriterede statslige myndigheder² og alle fem regioner har hhv. besvaret eller delvist besvaret spørgeskemaet.

De overordnede resultater fra analysen viser, at størstedelen af respondenterne enten har udarbejdet egne eller har tilsluttet sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger, når det gælder opsætning af master/antenner. Dette er kun tilfældet for under halvdelen, når det gælder sagsbehandling vedr. nedgravning af infrastruktur. Hvor der udarbejdes egne retningslinjer, gælder disse typisk kun inden for egen kommune eller fælleskommunalt, men ikke regionalt.

Kun få respondenter svarer, at de har planer om at udarbejde eller tilslutte sig retningslinjer eller vejledninger i fremtiden, ligesom kun få respondenter i dag har konkrete handlingsplaner for, hvordan de skal nå den nationale målsætning om, at alle husstande og virksomheder senest i 2020 skal have adgang til en bredbåndsforbindelse med en hastighed på mindst 100/30 Mbit/s, og at der skal være adgang til god mobiltelefoni i Danmark.

Ud over udarbejdelse af retningslinjer/vejledninger er respondenterne også blevet spurgt om standardisering af sagsbehandling. For sagsbehandling af ansøgning om tilladelse til nedgravning af infrastruktur svarer langt størstedelen af respondenterne, at denne er standardiseret, mens det kun er tilfældet for lidt under halvdelen for sagsbehandling af ansøgning om tilladelser til opsætning af master/antenner. Langt størstedelen af respondenterne svarer, at de fastsætter både standardvilkår og specifikke vilkår i forbindelse med tilladelser.

Analysen viser, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid varierer betydeligt afhængig af tilladelsestypen. For tilladelser til opsætning af master/antenner er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ca. 9 uger, mens den for tilladelser til nedgravning af infrastruktur er ca. 2 uger. Derud-

¹ Regeringen (marts 2018): *Bredbånd og mobil i digital topklasse*.

² De prioriterede statslige myndigheder er hhv. Banedanmark, Bygningsstyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Kriminalforsorgen, Naturstyrelsen og Slots- og Kulturstyrelsen.

over svarer langt størstedelen af respondenterne, at der anvendes ekstra tid til behandling af ansøgninger om tilladelse til opsætning af master/antennes pga. behov for at indhente yderligere oplysninger fra ansøgeren (fx ifm. ufuldstændigt ansøgningsmateriale), inden sagsbehandlingen kan påbegyndes (hvorved sagsbehandlingstiden forlænges).

Analysen viser endvidere, at der ses en sammenhæng mellem, at jo mere ressourcestærk en kommune er (målt på likviditet per indbygger), jo sjældnere har en kommune en sagsbehandlingstid på 13 uger eller mere for sager om opsætning af master/antennes har kommunen. For sager om nedgravning af infrastruktur ses der derimod ikke samme sammenhæng.

Kun få respondenter vælger at fastsætte konkrete krav til dimensionering og placering af tomrør. Langt størstedelen af respondenterne svarer, at de er bekendt med, at der nedlægges tomrør af tredjepart, men at dette kun gælder for under 25 pct. af gravearbejder udført af tredjepart.

I forhold til fastsættelse af markedslejen for udlejning af arealer til opsætning af master/antennes svarer respondenterne, at de i lige så høj grad fastsætter markedslejen ud fra andre metoder som ud fra metoderne i Energistyrelsens vejledning om markedsleje³. Hvor Energistyrelsens vejledning benyttes, angives vejledningens model I⁴ (med den offentlige vurdering som grundlag) som den hyppigst anvendte model. På tværs af de kommunale, regionale og statslige aktører er der dog betydelig forskel på de anvendte metoder.

For de statslige myndigheder særskilt viser analysen, at under halvdelen har standardiseret sagsbehandlingen for etablering af digital infrastruktur, men analysen viser samtidigt, at under halvdelen bruger ekstra sagsbehandlingstid ifm. manglende oplysninger.

For indgivelser af ansøgninger om tilladelser svarer størstedelen af de statslige myndigheder, at dette skal ske via andre ansøgningsplatforme end de i spørgeskemaet givne valgmuligheder, uanset tilladelsens type. Hvor der spørges til fastsættelse af vilkår, svarer ligeledes langt størstedelen af de statslige myndigheder, at de fastsætter både standardvilkår og specifikke vilkår.

Analysen viser, at størstedelen af de statslige myndigheder svarer, at de ikke ved, om der fastsættes krav til dimensionering og placering af tomrør ved tilladelser til nedgravning af infrastruktur. Derudover svarer ingen af de statslige myndigheder, at de anvender Energistyrelsens model til fastsættelse af markedslejen ved udlejning af arealer til digital infrastruktur. Derimod angiver de, at de enten anvender en anden model eller slet ikke anvender en fast model.

³ Energistyrelsen, "Vejledning om markedsleje ved udlejning af arealer til brug for digital infrastruktur", revideret d. 15 juni 2015.

⁴ I Energistyrelsens vejledning foreslås der tre "metoder". I spørgeskemaet blev der spurgt til "modeller". De to begreber dækker over det samme og benyttes i denne rapport som synonymmer.

2. INDLEDNING

En god mobil- og bredbåndsdækning er central for at sikre et bæredygtigt samfund og fremtidige vækstmuligheder. Det gælder i forhold til at sikre danske virksomheders konkurrencevilkår, men også, for at borgerne kan udnytte de digitale muligheder og få hverdagen til at fungere.

Den 17. maj 2018 indgik alle Folketingets partier en ny aftale på teleområdet; "Bredbånd og mobil i digital topklasse – Fremtidens telepolitik for hele Danmark"⁵. Aftalen er indgået på baggrund af regeringens udspil af 5. marts 2018 og har som vision, at "Danmark skal have den bedste europæiske udrulning af og de bedste telepolitiske rammer for anvendelse af digital infrastruktur."

For at sikre udmøntningen af den politiske aftales elementer vedrørende kommunal sagsbehandling, masteleje m.v. har Energistyrelsen behov for opdateret viden om kommunernes, regionernes og relevante statslige myndigheders arbejde med disse områder. Energistyrelsen har derfor bedt Rambøll Management Consulting om at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse blandt landets fem regioner, 98 kommuner og relevante statslige myndigheder.

Det er hensigten med nærværende analyse at afdække anvendelsen af retningslinjer og vejledninger for opsætning af master/antenner samt for nedgravning af infrastruktur, herunder betydningen for kommunernes, regionernes og de statslige myndigheders sagsbehandlingstid. Endvidere bidrager analysen med viden om, hvordan markedeslejen ved udlejning af offentlige arealer til brug for digital infrastruktur fastsættes, herunder i hvilket omfang markedeslejen fastsættes på baggrund af de foreslåede modeller i Energistyrelsens gældende vejledning om markedesleje.

Datagrundlaget for analysen er indsamlet i perioden 11. december 2018 til og med 18. januar 2019. Konkret er data indsamlet ved hjælp af en kombination af udsendelse af mail med link til spørgeskemaet til alle respondenter samt efterfølgende telefoniske rykkere og indhentning af besvarelser⁶.

I alt er 190 respondenter kontaktet. Fordelingen af de indkomne svar fremgår af nedenstående Tabel 2-1:

Tabel 2-1: Fordeling af indkomne besvarelser – fordelt på aktørgrupper

	Gennemførte	Nogen svar	Frafaldet	Ikke besvaret
Kommuner	70%	10%	1%	18%
Regioner	40%	60%	0%	0%
Prioriterede statslige myndigheder	67%	0%	0%	33%
Øvrige statslige myndigheder	22%	6%	36%	36%

Kilde: Rambøll undersøgelse. N=190 (kommuner = 98, regioner = 5, prioriterede statslige myndigheder = 6, øvrige statslige myndigheder = 81).

Som det fremgår af tabellen, har ca. 80 pct. af kommunerne og alle 5 regioner hhv. gennemført eller delvist gennemført spørgeskemaet. Af de prioriterede statslige myndigheder⁷ har ca. 67 pct. gennemført spørgeskemaet.

Resultaterne af den gennemførte undersøgelse gennemgås i de efterfølgende kapitler 3-6.

⁵ Regeringen (marts 2018): *Bredbånd og mobil i digital topklasse*.

⁶ For en nærmere beskrivelse af processen og frafaldsanalysen henvises til bilag 7.1.

⁷ De prioriterede statslige aktører udgør de største statslige udlejere af arealer til digital infrastruktur. Det bemærkes, at spørgeskemaet er sendt til alle ministerier, hvor frafaldet på ca. 36 pct. skyldes, at de ikke har sager, der er relevante for denne undersøgelse.

3. RETNINGSLINJER FOR DIGITAL INFRASTRUKTUR

En række kommuner og regioner har udarbejdet konkrete handlingsplaner for den fremtidige digitale infrastruktur og retningslinjer og vejledninger for fx sagsbehandlingen af ansøgninger om tilladelser til etablering af digital infrastruktur. Der stilles dog ikke krav om, at kommuner eller regioner skal udarbejde eller anvende handlingsplaner eller retningslinjer og vejledninger, hvorfor der er stor forskel på brugen af disse.

Fokus i dette kapitel er på følgende elementer:

- Kommunernes og regionernes udarbejdelse af eller tilslutning til retningslinjer eller vejledninger.
- Anvendelsen af retningslinjer og vejledninger i sagsbehandlingen.
- Hvorvidt der er planer om udarbejdelse af retningslinjer eller vejledninger.
- Hvorvidt der er udarbejdet en handlingsplan for bedre mobil- og bredbåndsdækning.

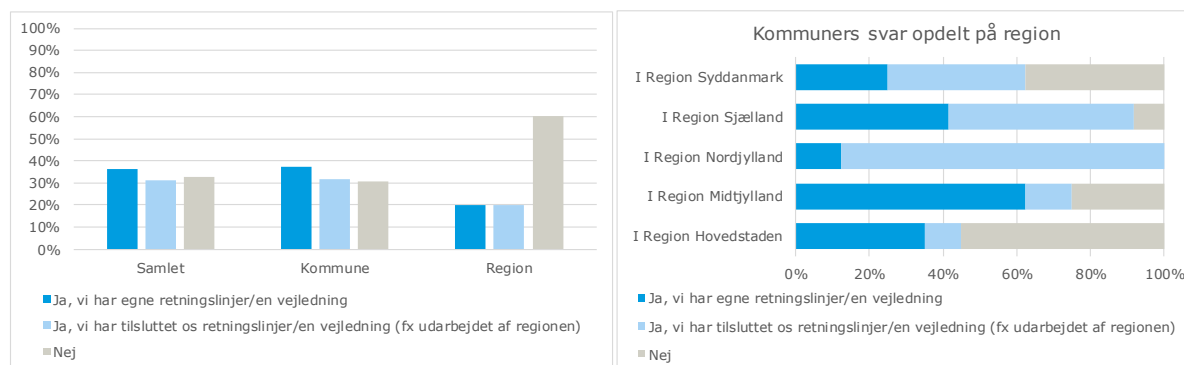
Respondenternes besvarelser gennemgås i nedenstående afsnit 3.1-3.5.

3.1 Kommuner og regioners udarbejdelse af eller tilslutning til retningslinjer eller vejledninger for digital infrastruktur

Kommunerne og regionerne er i undersøgelsen blevet spurgt om deres udarbejdelse af eller tilslutning til retningslinjer og vejledninger vedr. digital infrastruktur.

For sager om opsætning af master/antener svarer ca. 68 pct. af respondenterne, at de enten har udarbejdet egne (ca. 36 pct.) eller tilsluttet sig eksisterende (ca. 31 pct.) retningslinjer eller vejledninger. De resterende (ca. 32 pct.) respondenter anvender således hverken egne eller har tilsluttet sig retningslinjer eller vejledninger (se Figur 3.1 tv. nedenfor).

Figur 3.1 Har kommunen/regionen udarbejdet retningslinjer eller vejledninger for opsætning af master/antener til telekommunikation, eller har kommunen/regionen tilsluttet sig udarbejdede retningslinjer eller vejledninger for området?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=77 (kommuner N=72 og regioner N=5).

Opgjort på aktørniveau, svarer lidt over en tredjedel af kommunerne (ca. 38 pct.), at de har egne retningslinjer eller vejledninger, mens ca. 32 pct. svarer at de har valgt at tilslutte sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger for opsætning af master/antener.

Af regionerne svarer én, at de har udarbejdet egne retningslinjer eller vejledninger og én, at de har valgt at tilslutte sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger (se Figur 3.1 tv. ovenfor). Størstedelen af regionerne svarer således, at de ikke anvender egne eller har tilsluttet sig retningslinjer eller vejledninger i forbindelse med opsætning af master/antener.

Opgør man kommunernes besvarelser på regioner, ses der væsentlige regionale forskelle. Her angiver en relativt større andel af kommunerne i Region Midtjylland (ca. 63 pct.) i forhold til i de øvrige regioner, at de har udarbejdet egne retningslinjer eller vejledninger (se Figur 3.1 th. ovenfor). I Region Sjælland angiver ca. 42 pct. af kommunerne og i Region Hovedstaden ca. 35 pct. af kommunerne, at de har udarbejdet egne retningslinjer eller vejledninger.

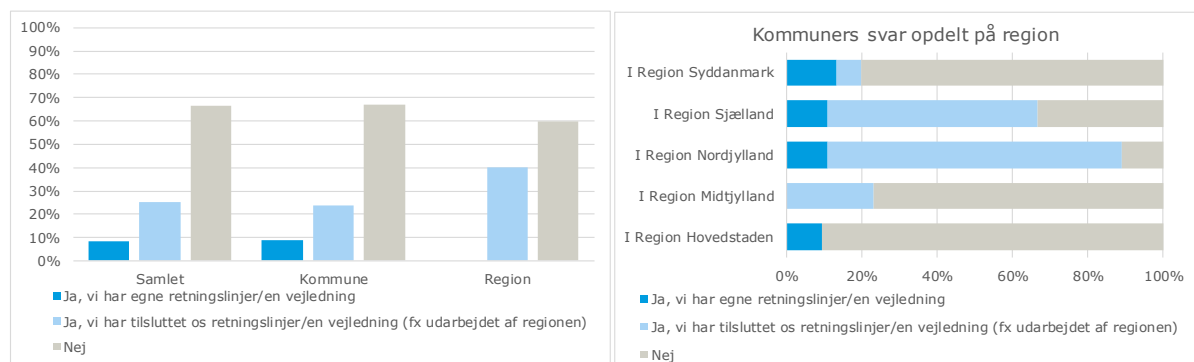
Alle kommuner i Region Nordjylland har enten tilsluttet sig retningslinjer (ca. 88 pct.) eller udarbejdet egne retningslinjer (ca. 12 pct.). I Region Sjælland har ca. 50 pct. af kommunerne tilsluttet sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger, mens ca. 55 pct. af kommunerne i Region Hovedstaden hverken har egne eller har tilsluttet sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger.

Respondenterne er ligeledes blevet spurgt om deres brug af retningslinjer i forbindelse med nedgravning af infrastruktur. For sager om nedgravning af infrastruktur svarer ca. 25 pct. af respondenterne, at de har tilsluttet sig retningslinjer eller vejledninger. En mindre andel (ca. 8 pct.) svarer, at de har udarbejdet egne retningslinjer eller vejledninger. Ca. 67 pct. af respondenterne svarer, at de hverken anvender egne eller har tilsluttet sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger.

Opdelt på aktørniveau svarer ca. 9 pct. af kommunerne, at de har udarbejdet egne retningslinjer eller vejledninger og ca. 24 pct. at de har valgt at tilslutte sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger. Langt størstedelen af kommunerne (ca. 67 pct.) svarer således, at de hverken har udarbejdet egne eller valgt at tilslutte sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger i forbindelse med nedgravning af infrastruktur.

Af regionerne svarer 2, at de har valgt at tilslutte sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger, mens ingen svarer, at de har udarbejdet egne (se Figur 3.2 tv. nedenfor).

Figur 3.2: Har kommunen/regionen udarbejdet retningslinjer eller en vejledning for nedgravning af infrastruktur til telekommunikation, eller har kommunen/regionen tilsluttet sig udarbejdede retningslinjer for området?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=72 (kommuner N=67 og regioner N=5).

På regionalt niveau ses der en betydelig forskel i, om kommunerne har valgt at tilslutte sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger for nedgravning af infrastruktur. En relativt større andel kommuner i Region Nordjylland (ca. 88 pct.) og Region Sjælland (ca. 78 pct.), i forhold til i de øvrige regioner, svarer, at de har tilsluttet sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger. Det skal endvidere bemærkes, at ingen af kommunerne i Region Midtjylland har angivet, at de har udarbejdet egne retningslinjer eller vejledninger.

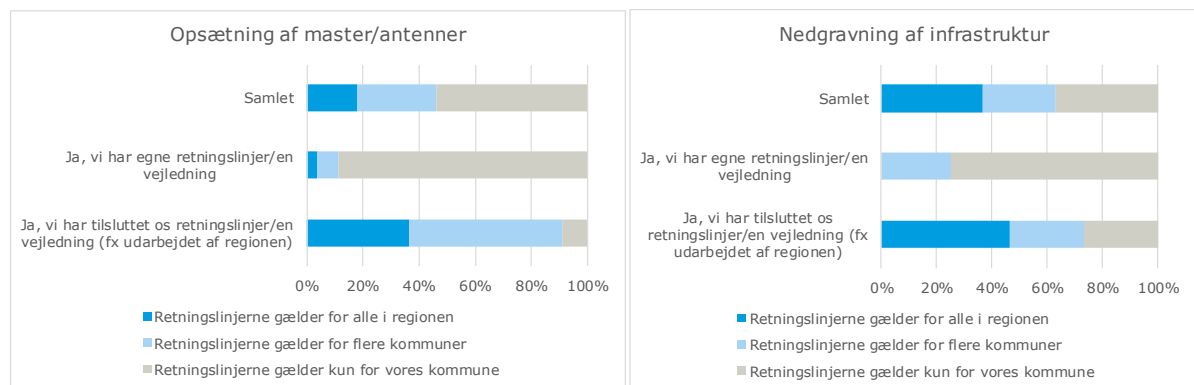
Hovedvægten af kommunerne i Region Hovedstaden (ca. 90 pct.), Region Syddanmark (ca. 80 pct.) og Region Midtjylland (ca. 63 pct.) svarer, at de hverken har egne eller tilsluttet sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger (se Figur 3.2 th. ovenfor).

3.2 Retningslinjernes dækning af enkelte eller flere kommuner i regionen

Kommunerne, der svarede, at de har og anvender retningslinjer eller vejledninger, blev i undersøgelsen også spurgt om, hvor mange (andre) kommuner disse gælder for. Her ses det generelt, at hvor kommunerne har udarbejdet egne retningslinjer eller vejledninger, gælder disse hovedsageligt kun inden for egen kommune. Dette er tilfældet for både opsætning af master/antennetårne og for nedgravning af infrastruktur.

Af kommunerne med egne retningslinjer for opsætning af master/antennetårne, svarer ca. 89 pct., at de retningslinjer og vejledninger, de selv har udarbejdet, udelukkende gælder for deres egen kommune. Kun ca. 7 pct. svarer, at de gælder for flere kommuner, og ca. 4 pct. svarer, at de gælder for alle kommuner i regionen (se Figur 3.3 tv. nedenfor).

Figur 3.3: Gælder retningslinjerne for kommunen, for flere kommuner (fælleskommunale) eller for alle kommuner i regionen (regionale)?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=50 (tv.) (kommuner) og N=19 (th.) (kommuner).

Lidt over halvdelen (ca. 55 pct.) af de kommuner, der har valgt at tilslutte sig retningslinjer eller vejledninger for opsætning af master/antennetårne, svarer, at disse er fælleskommunalt, frem for regionalt (ca. 36 pct.), dækkende (se Figur 3.3 tv. ovenfor).

Opdelt på landets regioner, svarer ca. 83 pct. af kommunerne i Region Sjælland, at de retningslinjer eller vejledninger for opsætning af master/antennetårne, som de har tilsluttet sig, er regionalt dækkende. Ca. 33 pct. af kommunerne i Region Nordjylland svarer dette.

De to kommuner, der har svaret i Region Midtjylland, angiver begge, at de retningslinjer eller vejledninger for opsætning af master/antennetårne, de har tilsluttet sig, gælder fælleskommunalt, mens ca. 86 pct. af kommunerne i Region Syddanmark svarer dette.

For nedgravning af infrastruktur svarer kommunerne, at de retningslinjer eller vejledninger de selv har udarbejdet enten kun gælder for egen kommune (ca. 75 pct.) eller fælleskommunalt (ca. 25 pct.).

Af de kommuner, der svarer, at de har tilsluttet sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger for nedgravning af infrastruktur, svarer størstedelen, at de har tilsluttet sig regionalt (ca. 47 pct.) frem for fælleskommunalt (ca. 27 pct.) dækkende retningslinjer eller vejledninger (se Figur 3.3 th. ovenfor).

Opdeles besvarelserne på regionalt niveau, svarer en relativt større andel af kommuner (ca. 80 pct.) i Region Sjælland, at de retningslinjer eller vejledninger, de har tilsluttet sig, er regionalt dækkende. I Region Midtjylland svarer ca. 43 pct., at de retningslinjer eller vejledninger, de har tilsluttet sig, er fælleskommunale.

I Region Midtjylland svarer ca. 67 pct. af kommunerne, at de retningslinjer eller vejledninger, de har tilsluttet sig, kun er gældende for egen kommune. Jf. respondenternes kvalitative besvarelser

kan dette bl.a. følge af, at der er politisk vedtagne regler, som kommunen skal tilslutte sig, og/eller at man tilslutter sig regionale retningslinjer for derefter at tilpasse disse til egne lokale forhold (se beskrivelserne i tabel 7.3 i bilag).

3.3 Anvendelse af retningslinjer eller vejledninger i regioners og kommuners sagsbehandling

Regionerne er i undersøgelsen blevet spurgt om, hvorvidt deres retningslinjer og vejledninger udelukkende bliver brugt i regionens egen sagsbehandling eller også i sagsbehandlingen i kommuner i regionen. Kun to regioner har besvaret spørgsmålet for opsætning af master/antenner og kun én for nedgravning af infrastruktur.

For opsætning af master/antenner angiver én region, at retningslinjerne eller vejledningerne anvendes i regionen og alle regionens kommuner, og én region angiver, at de kun anvendes i regionens egen sagsbehandling.

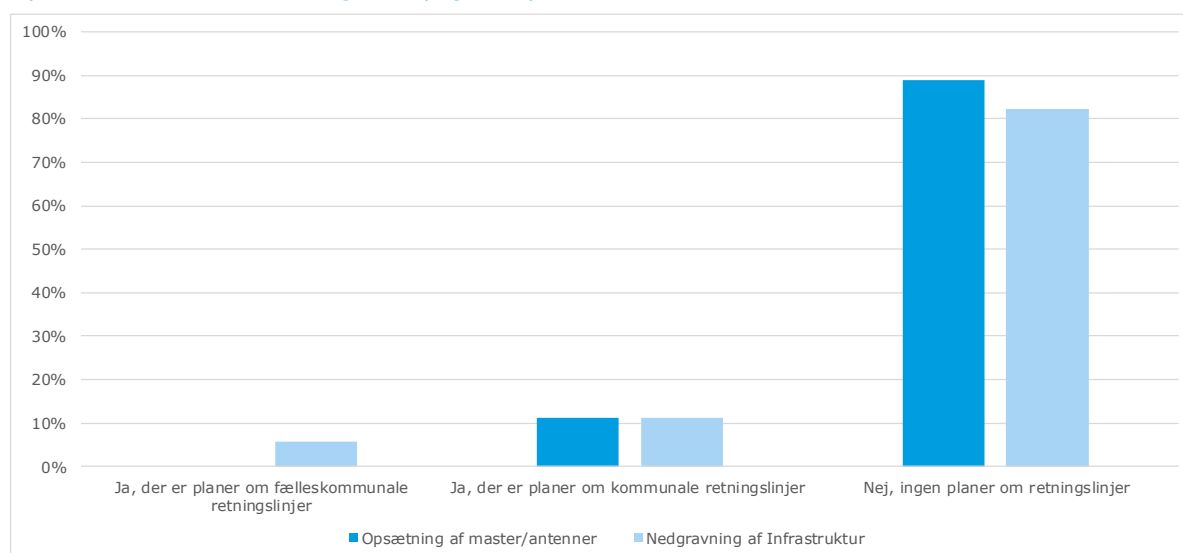
For nedgravning af infrastruktur har kun én region svaret. Regionen angiver, at retningslinjerne eller vejledningerne anvendes i sagsbehandlingen i både regionen og alle regionens kommuner.

3.4 Planer om udarbejdelse af retningslinjer

De kommuner og regioner, der i undersøgelsen svarede, at de hverken har egne eller har tilsluttet sig eksisterende retningslinjer eller vejledninger, blev spurgt om, hvorvidt de har planer om at udarbejde retningslinjer i fremtiden⁸.

Her svarer langt størstedelen, at de ikke har planer om at udarbejde retningslinjer eller vejledninger for opsætning af master/antenner (ca. 89 pct.) og nedgravning af infrastruktur (ca. 82 pct.) (se Figur 3.4 nedenfor).

Figur 3.4: Er der planer om at udarbejde retningslinjer for kommunen, for flere kommuner (fælleskommunale) eller for alle kommuner i regionen (regionale)?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=20 for opsætning af master/antenner (kommuner = 18) og N=36 for nedgravning af infrastruktur (kommuner = 34).

⁸ Baseret på undersøgelsen er det ikke muligt at opgøre, hvor mange kommuner, der har planer om at tilslutte sig allerede eksisterende retningslinjer og vejledninger.

Kun en mindre andel af kommunerne (ca. 11 pct.) angiver, at de har planer om at udarbejde retningslinjer eller vejledninger (se Figur 3.4). Kommunerne svarer samtidig, at udarbejdelsen af disse kun er tilsigtet brug inden for egen kommune.

Ingen af de to regioner, der har svaret, angiver, at de har fremtidige planer om at udarbejde retningslinjer eller vejledninger.

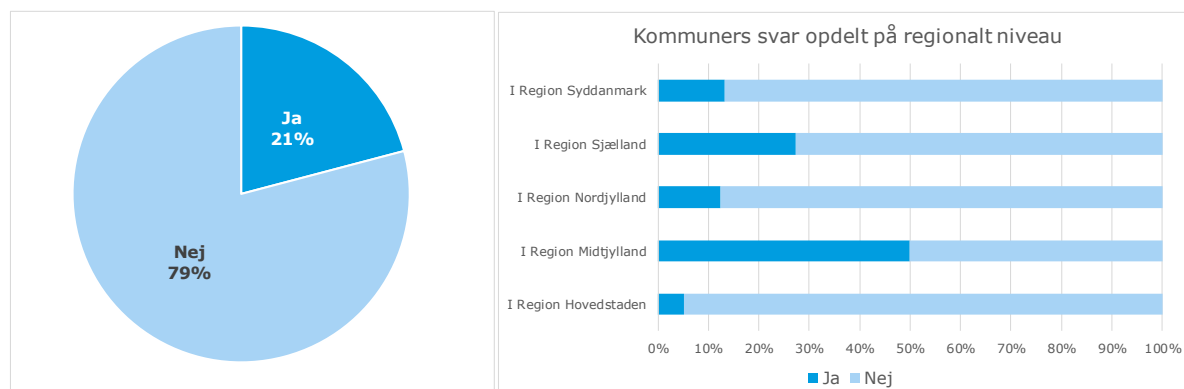
For sager om nedgravning af infrastruktur svarer kun ca. 17 pct. af respondenterne, at de har planer om at udarbejde retningslinjer eller vejledninger (se Figur 3.4 ovenfor). Af disse ca. 17 pct. svarer en tredjedel, at retningslinjerne eller vejledningerne vil være fælleskommunale, og de resterende to tredjedele, at de kun udarbejdes til brug inden for egen kommune.

3.5 Handlingsplan for bedre mobil- og bredbåndsdækning

Kommunerne og regionerne er i spørgeskemaet blevet spurgt om, hvorvidt de i dag har en konkret handlingsplan for, hvordan de lokalt kan bidrage til at skabe bedre mobil- og bredbåndsdækning. Der er ingen af regionerne, der har besvaret dette spørgsmål.

De indsamlede data viser, at det kun er ca. 21 pct. af kommunerne, der svarer, at de har udarbejdet en konkret handlingsplan for, hvordan de lokalt kan bidrage til at skabe en bedre mobil- og bredbåndsdækning (se Figur 3.5 tv. nedenfor).

Figur 3.5: Har kommunen/regionen udarbejdet en konkret handlingsplan for, hvordan man lokalt kan bidrage til at skabe bedre mobil- og bredbåndsdækning, herunder det nationale mål om adgang til 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload i 2020?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=67 (kommuner). Tv. andel kommuner der har en konkret handlingsplan.

På regionalt plan ses der en betydelig variation i, om kommunerne i dag har en konkret handlingsplan (se Figur 3.5 th.). En relativt større andel af kommunerne i Region Midtjylland (ca. 50 pct.), i forhold til i de øvrige regioner, har svaret, at de har en handlingsplan, mens færrest (ca. 5 pct.) har svaret dette i Region Hovedstaden.

En række af kommunerne valgte at skrive en kvalitativ uddybning til spørgsmålet om, hvorvidt de i dag har en konkret handlingsplan (se bilag 7.2.1).

Af respondenternes kvalitative besvarelser ses der tre overordnede tendenser for de kommuner, der ikke i dag har handlingsplaner:

- Der forventes igangsat processer for at udarbejde en konkret handlingsplan i 2019.
- Kommunerne går sammen med andre kommuner/har opsat partnerskaber, der sammen har til formål at opnå disse målsætninger.
- Der er igangsat andre aktiviteter, fx løbende dialog med udbydere/markedet, der understøtter lokale forbedringer af mobil- og bredbåndsdækningen.

Derudover nævner nogle respondenter, at de enten er i gang med eller har fremtidige planer om at udforme en handlingsplan.

4. SAGSBEHANDLING

Sagsbehandlingsprocesserne, herunder standardisering, formkrav og vilkår, kan have betydning for den samlede sagsbehandlingstid. Der kan imidlertid også være andre eksterne faktorer, der har betydning for, om fx en sagsbehandlingstid forlænges.

I dette kapitel er fokus på følgende elementer om kommunernes, regionernes og statslig myndigheders sagsbehandling:

- Hvorvidt sagsbehandlingen er standardiseret.
- Hvor ansøgninger om tilladelse skal indgives.
- Den generelle sagsbehandlingstid for ansøgninger.
- Om der anvendes sagsbehandlingstid på at indhente yderlige oplysninger fra ansøgeren.
- Hvorvidt der fastsættes standardvilkår og/eller specifikke vilkår for tilladelserne.

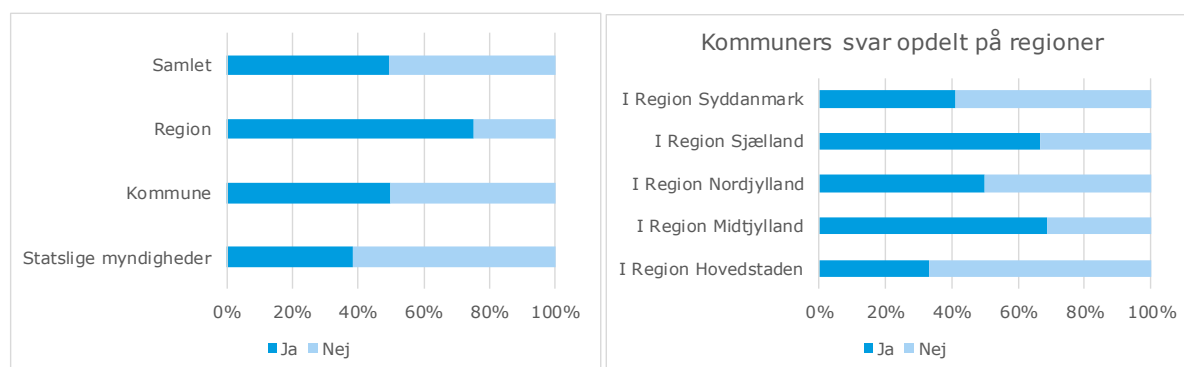
Resultaterne af respondenternes besvarelser gennemgås i nedenstående afsnit 4.1-4.5.

4.1 Standardisering af sagsbehandling

Respondenterne er i undersøgelsen blevet spurgt om, hvorvidt sagsbehandlingen vedr. opsætning af master/antennes er standardiseret. Undersøgelsen viser, at ca. 49 pct. af respondenterne svarer, at sagsbehandlingen vedr. opsætning af master/antennes er standardiseret.

Halvdelen af kommunerne (ca. 50 pct.) svarer, at sagsbehandlingen vedr. opsætning af master/antennes er standardiseret, mens tre ud af fire regioner svarer det samme. For de statslige myndigheder svarer kun ca. 38 pct., at sagsbehandlingen vedr. opsætning af master/antennes er standardiseret (se Figur 4.1 tv. nedenfor).

Figur 4.1: Er sagsbehandlingen for opsætning af master/antennes til telekommunikation i kommunen/regionen/på myndighedens arealer standardiseret?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=93 (kommuner = 76, regioner = 4 og statslige myndigheder = 13).

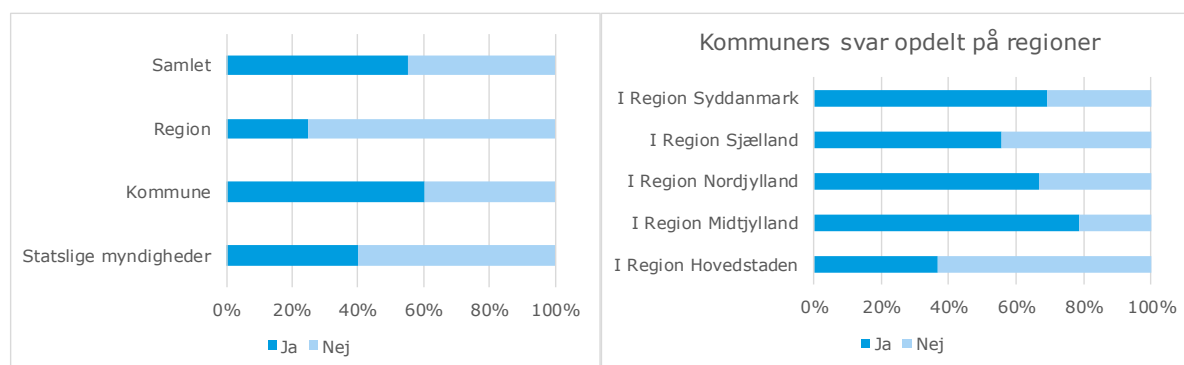
Opgøres besvarelserne på landets regioner, ses der en mindre variation i kommunernes besvarelser. Her angiver størstedelen af kommunerne i hhv. Region Midtjylland (ca. 69 pct.) og Region Sjælland (ca. 67 pct.), at sagsbehandlingen vedr. opsætning af master/antennes er standardiseret. Derimod angiver kun ca. 33 pct. af kommunerne i Region Hovedstaden og ca. 41 pct. af kommunerne i Region Syddanmark, at sagsbehandlingen vedr. opsætning af master/antennes er standardiseret (se Figur 4.1 th. ovenfor).

Respondenterne er ligeledes blevet spurgt om, hvorvidt sagsbehandlingen vedr. nedgravning af infrastruktur til telekommunikation er standardiseret. For nedgravning af infrastruktur angiver lidt flere af respondenterne (ca. 56 pct.), at sagsbehandlingen er standardiseret sammenlignet med sagsbehandlingen vedr. opsætning af master/antennes (ca. 50 pct.). Af aktørgrupperne er

det særligt kommunerne (ca. 60 pct.), der beskriver processen som standardiseret, mens kun én af regionerne svarer dette.

Af de statslige myndigheder svarer ca. 40 pct., at sagsbehandlingen vedr. nedgravning af infrastruktur er standardiseret (se Figur 4.2 tv. nedenfor).

Figur 4.2: Er sagsbehandlingen for nedgravning af infrastruktur til telekommunikation i kommunen/regionen/på myndighedens arealer standardiseret?

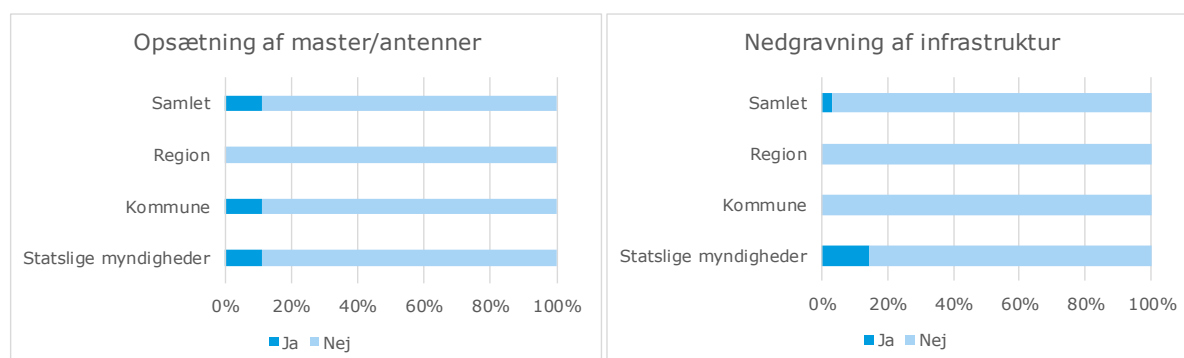

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=78 (kommuner = 64, regioner = 4, statslige myndigheder = 10).

Opdeles besvarelsene på regionalt niveau, angiver størstedelen af kommunerne i Region Midtjylland (ca. 79 pct.) og ca. 69 pct. af kommunerne i Region Syddanmark, at sagsbehandlingen vedr. nedgravning af infrastruktur er standardiseret. Igen findes den laveste andel i Region Hovedstaden, hvor kun ca. 37 pct. af kommunerne angiver, at deres sagsbehandling er standardiseret (se Figur 4.2 th. ovenfor).

Respondenterne, der har svaret, at sagsbehandlingen i dag ikke er standardiseret, er også blevet spurgt om deres konkrete planer for at indføre en standardiseret sagsbehandling vedr. hhv. opsætning af master/antennener og nedgravning af infrastruktur. De indsamlede data viser, at af de respondenter, hvor sagsbehandlingen i dag ikke er standardiseret, er det kun ca. 11 pct. af hhv. kommunerne og de statslige myndigheder, der svarer, at de har konkrete planer om at indføre en standardiseret sagsbehandling vedr. opsætning af master/antennener (se Figur 4.3 tv. nedenfor). Kun én region har besvaret spørgsmålet og angiver, at der ikke er konkrete planer eller drøftelser herom.

Figur 4.3: Er der konkrete planer eller drøftelser om at indføre en standardiseret sagsbehandling for opsætning af master/antennener (tv.)/nedgravning af infrastruktur (th.) til telekommunikation?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=46 for opsætning af master/antennener (kommuner = 36, regioner = 1 og statslige myndigheder = 9). N=31 for nedgravning af infrastruktur (kommuner = 21, regioner = 3 og statslige myndigheder = 7).

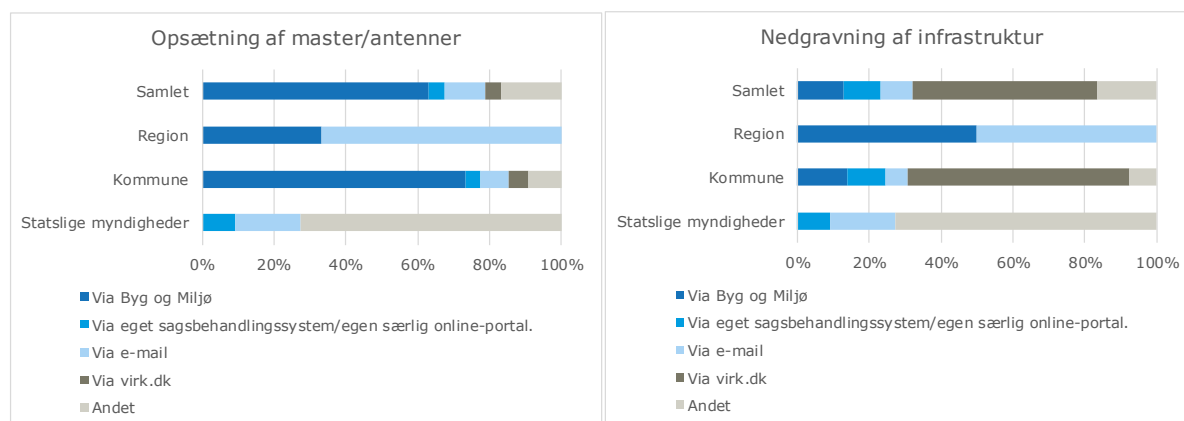
For nedgravning af infrastruktur er det kun ca. 14 pct. af de statslige myndigheder, der ikke i dag har standardiseret sagsbehandlingen, der svarer, at de har konkrete planer om at indføre en standardiseret sagsbehandling. Ingen af de kommuner eller regioner, der i dag ikke har standardiseret sagsbehandlingen vedr. nedgravning af infrastruktur, svarer, at de har planer om at indføre dette (se Figur 4.3 th. ovenfor).

4.2 Indgivelse af ansøgninger om tilladelse

Indgivelse af ansøgninger om tilladelse til opsætning af master/antennor og/eller ansøgninger om tilladelse til nedgravning af infrastruktur til telekommunikation sker i dag via en række forskellige platforme.

De indsamlede data viser, at ansøgningsindgangen varierer betydeligt mellem de forskellige typer af respondenter (kommuner, regioner og statslige myndigheder) samt alt efter om det er tilladelser til opsætning af master/antennor eller tilladelser til nedgravning af infrastruktur (se Figur 4.4 nedenfor).

Figur 4.4: Hvor skal ansøgninger om tilladelse til opsætning af master/antennor/nedgravning af infrastruktur til telekommunikation i kommunen/regionen/myndighedens arealer indgives?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=89 for opsætning af master/antennor (kommuner = 75, regioner = 3 og statslige myndigheder = 11). N=78 for nedgravning af infrastruktur (kommuner = 65, regioner = 2 og statslige myndigheder = 11).

For ansøgning om tilladelser til opsætning af master/antennor angiver ca. 63 pct. af respondenterne, at dette skal ske via Byg & Miljø. På tværs af aktørgrupperne er det særligt kommunerne, der svarer dette, hvoraf ca. 73 pct. angiver, at ansøgninger om tilladelser skal indgives via denne portal⁹. Kun én ud af tre regioner har svaret, at ansøgninger om tilladelser til opsætning af master/antennor skal indgives via Byg & Miljø. To ud af de tre regioner svarer derimod, at ansøgning om tilladelser til opsætning af master/antennor skal indgives via e-mail (se Figur 4.4 tv. ovenfor).

Størstedelen (ca. 73 pct.) af de statslige myndigheder svarer, at ansøgninger om tilladelser til opsætning af master/antennor skal indgives via andre ansøgningsplatforme, og ca. 18 pct. svarer, at ansøgningerne skal indgives via e-mail (se Figur 4.4 tv. ovenfor).

For ansøgninger om tilladelser til nedgravning af infrastruktur svarer ca. 13 pct. af respondenterne, at disse skal indgives via Byg & Miljø, ca. 10 pct., at de skal indgives via eget sagsbehand-

⁹ Kommunerne anvender i dag som udgangspunkt portalen Byg & Miljø. Hvor dette ikke er tilfældet, vurderes det af eksperterne, som Rambøll har interviewet, at dette kan skyldes, at portalen af nogen opfattes som vanskelig at bruge og, at der tidligere har været problemer med landzonetilladelser (der dog ikke vurderes at være der længere), som kan have skabt en vane for at anvende andre indgangsvinkler i disse tilfælde.

lingssystem, og ca. 17 pct., at de skal indgives via andre ansøgningsplatforme. På tværs af aktørerne er det kun kommunerne, som har svaret, at ansøgninger om tilladelser til nedgravning af infrastruktur skal indgives via *virksomheden*.

Af kommunerne svarer langt størstedelen (ca. 62 pct.), at ansøgninger om tilladelser til nedgravning af infrastruktur skal indgives via *virksomheden*, mens en mindre andel (ca. 14 pct.) angiver, at ansøgningerne skal indgives via Byg & Miljø (se Figur 4.4 th. ovenfor).

Kun to regioner har besvaret spørgsmålet, hvor én angiver, at ansøgninger om tilladelser til nedgravning af infrastruktur skal indgives gennem Byg & Miljø, og én, at de skal indgives via e-mail.

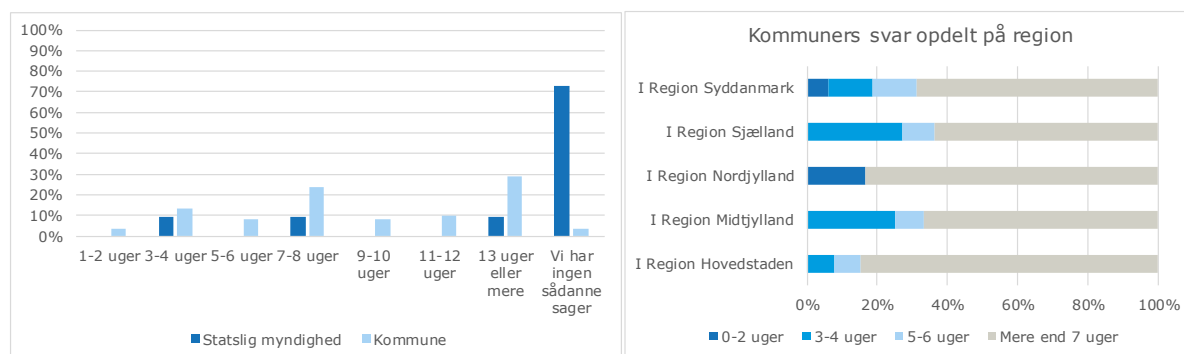
Størstedelen af de statslige myndigheder (ca. 73 pct.) svarer, at ansøgninger om tilladelser til nedgravning af infrastruktur, som ved ansøgning om tilladelser til opsætning af master/antennetårne, skal ske via andre ansøgningsplatforme.

4.3 Sagsbehandlingstid

I undersøgelsen er respondenterne blevet spurgt om sagsbehandlingstiden vedr. hhv. opsætning af master/antennetårne og nedgravning af infrastruktur. De indsamlede data viser, at sagsbehandlingstiden varierer meget på tværs af respondentgrupper og tilladelsestyper. Konkret ses det, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid vedr. opsætning af master/antennetårne er ca. 9 uger og ca. 2 uger for nedgravning af infrastruktur.

Ses der konkret på opsætning af master/antennetårne, viser data, at sagsbehandlingstiden spænder fra 1-2 uger og op til 13 uger eller mere. Her er de hyppigst forekommende sagsbehandlingstider hhv. 3-4 uger (ca. 13 pct.), 7-8 uger (ca. 22 pct.) og 13 uger eller mere (ca. 22 pct.) (se Figur 4.5 tv. nedenfor).

Figur 4.5: Hvad er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgninger om tilladelse til opsætning af master/antennetårne til telekommunikation i kommunen/regionen/på myndighedens arealer?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=70 (kommuner = 59 og statslige myndigheder = 11).

Opdeles besvarelserne om sagsbehandlingstid vedr. opsætning af master/antennetårne på aktørgrupperne, viser analysen, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for kommunerne er ca. 7 uger. For de statslige myndigheder ligger den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på ca. 8 uger. Kun én region har besvaret spørgsmålet for opsætning af master/antennetårne og angiver, at de ikke har sådanne sager.

Analysen viser, at der er væsentlige regionale forskelle i kommunernes gennemsnitlige sagsbehandlingstid vedr. opsætning af master/antennetårne (se Figur 4.5 th.). Her er det særligt kommunerne i Region Hovedstaden (ca. 79 pct.) og Region Nordjylland (ca. 83 pct.), der svarer, at deres gennemsnitlige sagsbehandlingstid er på 7 uger eller mere.

Kommunerne i Region Nordjylland og Region Syddanmark er de eneste, hvor enkelte kommuner har angivet en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 0-2 uger (hhv. ca. 17 pct. og ca. 6 pct.) (se Figur 4.5 th. ovenfor). Kommunerne i Region Midtjylland har samlet set de korteste gennemsnitlige sagsbehandlingstider på ca. 6 uger.

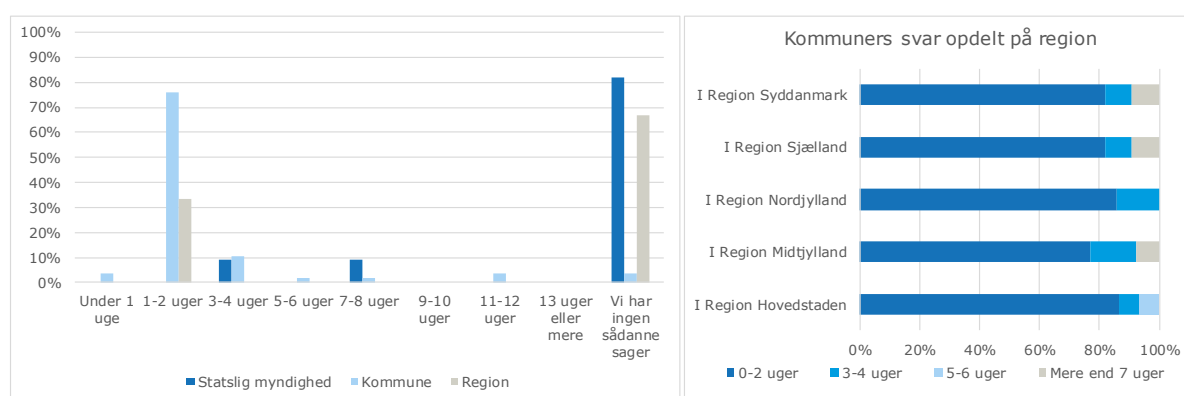
Sammenholdes kommunernes besvarelser vedrørende standardisering og sagsbehandlingstid, ses der en sammenhæng på regionalt niveau for tilladelser til opsætning af master/antenner. Analysen viser, at de tre regioner, hvor flest kommuner svarer, at de har standardiseret sagsbehandlingen vedr. opsætning af master/antenner (hhv. Region Sjælland, Region Midtjylland og Region Nordjylland, se Figur 4.1 th.), også har de relativt laveste sagsbehandlingstider i gennemsnit.

Sammenholdes den enkelte kommunes besvarelser, ses der ingen tydelig sammenhæng mellem kommunens valg om standardisering og dennes sagsbehandlingstid vedr. opsætning af master/antenner. For sagsbehandling vedr. nedgravning af infrastruktur ses der derimod en mindre sammenhæng mellem, at de kommuner der har standardiseret sagsbehandlingen, også er de kommuner, der har angivet relativt kortere sagsbehandlingstider.

Den manglende sammenhæng på kommunalt niveau kan skyldes, at den regionale aggregering af kommunernes besvarelser giver en misvisende kausalitet for sammenhængen mellem standardisering af sagsbehandling og lave sagsbehandlingstider. Dette kan bl.a. opstå, hvis de kommuner i regionen, der har særligt lave sagsbehandlingstider men ikke har standardiseret sagsbehandlingstiden, kan trække det regionale gennemsnit ned. Herved ser det ud som om, at regionen har en relativt lavere sagsbehandlingstid samtidigt med, at den har en stor andel af kommuner, der har standardiseret sagsbehandlingen.

Respondenterne er på samme måde blevet spurgt om sagsbehandlingstiden vedr. nedgravet infrastruktur. Her ligger de angivne sagsbehandlingstider i spændet fra under 1 uge og op til 11-12 uger, hvor respondenterne hyppigst har angivet en sagsbehandlingstid på 1-2 uger (ca. 63 pct.) (se Figur 4.6 tv. nedenfor).

Figur 4.6: Hvad er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgninger om tilladelse til nedgravning af infrastruktur til telekommunikation i kommunen/regionen/på myndighedens arealer?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=72 (kommuner = 58, regioner = 3 og statslige myndigheder = 11).

Opgøres besvarelserne på aktørgrupper, er det særligt kommunerne, der angiver sagsbehandlingstider vedr. nedgravning af infrastruktur i spændet 1-2 uger (ca. 73 pct.). Analysen viser, at kommunernes gennemsnitlige angivne sagsbehandlingstid er ca. 2 uger.

Én af regionerne har svaret, at deres gennemsnitlige sagsbehandlingstid vedr. nedgravning af infrastruktur ligger mellem 1-2 uger, mens to af regionerne har svaret, at de ikke har sådanne sager.

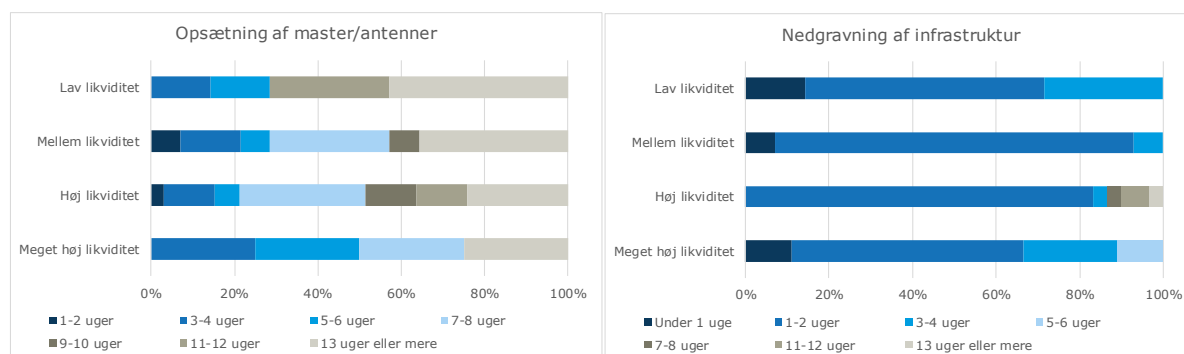
Af de statslige myndigheder svarer ca. 9 pct., at de har gennemsnitlige sagsbehandlingstider på 3-4 uger, og ca. 9 pct. ligger på 7-8 uger vedr. nedgravning af infrastruktur. Størstedelen (ca. 82 pct.) svarer derimod, at de ikke har sådanne sager. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de statslige myndigheder, der har svaret, er således ca. 6 uger.

Opgøres kommunernes besvarelser på regionalt niveau, ses det, at kommunerne, der angiver gennemsnitlige sagsbehandlingstider på 0-2 uger vedr. nedgravning af infrastruktur, er tilnærmelsesvis jævnt fordelt over alle regioner. Heraf svarer en relativt større andel af kommunerne i Region Nordjylland (ca. 86 pct.), at de har gennemsnitlige sagsbehandlingstider på 0-2 uger, mens kun ca. 71 pct. svarer dette i Region Midtjylland.

Endelig svarer nogle af kommunerne i tre ud af fem regioner, at de har gennemsnitlige sagsbehandlingstider på mere end 7 uger (hhv. i Region Syddanmark, Region Sjælland og Region Midtjylland).

Opgøres kommunernes besvarelser om sagsbehandlingstid efter størrelsen af kommunens økonomiske ressourcer (målt som likviditet pr. indbygger), ses der nogen variation på tværs af likviditetsniveauerne for både sager om opsætning af master/antenners og nedgravning af infrastruktur (se Figur 4.7 nedenfor).

Figur 4.7: Hvad er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgninger om tilladelse til opsætning af master/antenners/nedgravning af infrastruktur til telekommunikation i kommunen/i regionen/på myndighedens arealer? – Kommuners besvarelser opdelt på likviditetsniveau (kr. pr. indbygger)

Kilde: Rambøll-undersøgelse. Kategoriseringen af likviditetskategorier er opgjort som: lav = 0-2.500 kr./indbygger, mellem = 2.500-5.000 kr./indbygger, høj = 5.000-10.000 kr./indbygger og meget høj = over 10.000 kr./indbygger. N=75 (kommuner) for opsætning af master/antenners. N=62 (kommuner) for nedgravning af infrastruktur.

For opsætning af master/antenners ses der en sammenhæng mellem likviditetsniveau og andel kommuner, der svarer, at de har sagsbehandlingstid på 13 uger eller mere (se Figur 4.7 tv. ovenfor).

Her svarer kommuner med lav likviditet i relativt større grad end de mere likvide kommuner, at deres sagsbehandlingstid vedr. opsætning af master/antenners er 11-12 uger (ca. 29 %) eller 13 uger og mere (ca. 43 pct.) (se Figur 4.7 tv. ovenfor). Kun ca. 25 pct. af kommunerne med meget høj likviditet har sagsbehandlingstider vedr. opsætning af master/antenners på 13 uger eller mere.

Kun enkelte kommuner med hhv. mellem (ca. 7 pct.) og høj (ca. 3 pct.) likviditet svarer, at de har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 1-2 uger for sager om opsætning af master/antenners.

For sagsbehandling vedr. nedgravning af infrastruktur ses der derimod ikke samme sammenhæng som for opsætning af master/antenner. Kommunerne på tværs af likviditetsniveauer svarer alle i langt størstedelen af tilfældene, at de har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 1-2 uger.

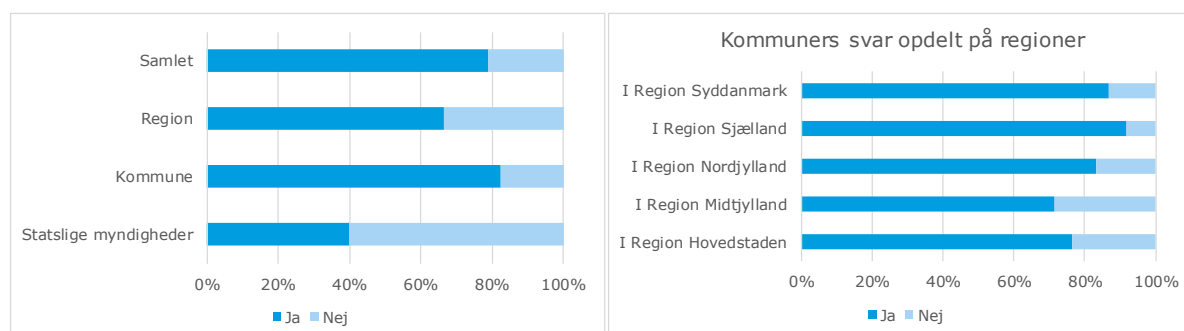
Der er nogle kommuner med lav, mellem og meget høj likviditet, der svarer, at de har en sagsbehandlingstid vedr. nedgravning af infrastruktur på under 1 uge (hhv. ca. 14 pct., ca. 7 pct. og ca. 11 pct., se Figur 4.7 th. ovenfor). Derimod svarer ingen af kommunerne med høj likviditet, at de har en sagsbehandlingstid på under 1-2 uger vedr. nedgravning af infrastruktur.

Kommunerne med høj likviditet er de eneste, der svarer, at de har en sagsbehandlingstid vedr. nedgravning af infrastruktur på 7 uger og opefter (se Figur 4.7 th. ovenfor).

4.4 Ekstra sagsbehandlingstid pga. indhentning af yderligere oplysninger fra ansøgeren

Ud over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er respondenterne i undersøgelsen blevet spurgt om, hvorvidt de anvender ekstra tid på indhentning af supplerende oplysninger, der ikke fremgik af ansøgningen, fra ansøgerne. Her svarer langt størstedelen (ca. 79 pct.), at de anvender ekstra sagsbehandlingstid i sager om opsætning af master/antenner pga. behovet for at indhente yderligere oplysninger (se Figur 4.8 tv. nedenfor).

Figur 4.8: Anvendes der typisk ekstra tid (målt i dage) på at indhente yderligere oplysninger fra ansøgeren, før sagsbehandlingen ang. opsætning af master/antenner til telekommunikation kan påbegyndes?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=71 (kommuner = 63, regioner = 3, statslige myndigheder = 5).

Det er særligt kommunerne (ca. 83 pct.) og regionerne (ca. 67 pct.), der svarer, at de bruger ekstra tid på behandling af sagerne. Kun ca. 40 pct. af de statslige myndigheder angiver, at de bruger ekstra sagsbehandlingstid (se Figur 4.8 tv. ovenfor).

Af de kommuner, der svarer, at de bruger ekstra sagsbehandlingstid, ligger denne i gennemsnit på 2-3 uger. For de statslige myndigheder, der har svaret, at de bruger ekstra sagsbehandlingstid, ligger den gennemsnitlige ekstra sagsbehandlingstid på ca. 1-2 uger. Regionerne har ikke oplyst den tid, de bruger ekstra på sagsbehandlingen.

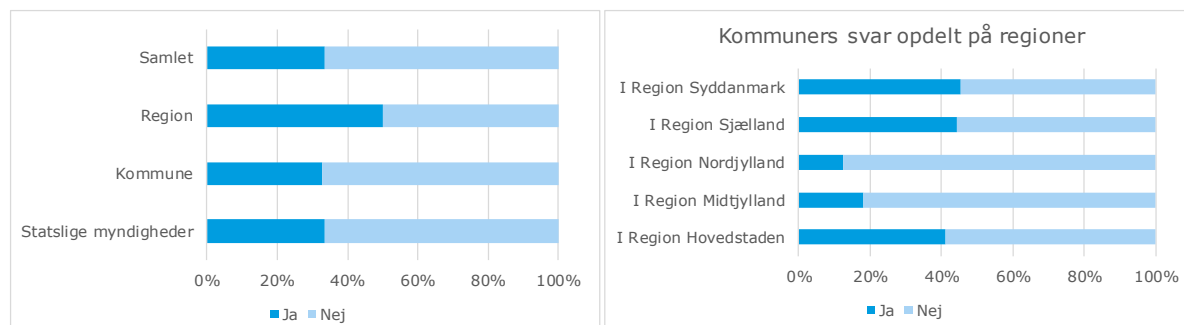
Opgøres besvarelserne om ekstra sagsbehandlingstid på landets regioner, svarer en relativt mindre andel af kommunerne i Region Midtjylland i forhold til i de øvrige regioner, at de bruger ekstra sagsbehandlingstid. I Region Midtjylland svarer ca. 71 pct. af kommunerne, at de bruger ekstra tid på behandling af sager om opsætning af master/antenner, mens ca. 92 pct. af kommunerne svarer dette i Region Sjælland (se Figur 4.8 th. ovenfor).

Sammenholdes kommunernes besvarelser om standardisering af sagsbehandlingen med besvarelserne om ekstra sagsbehandlingstid, ses der ikke nogen umiddelbar sammenhæng.

For sager om nedgravning af infrastruktur svarer kun ca. 33 pct. af respondenterne, at de bruger ekstra sagsbehandlingstid. Størstedelen (ca. 67 pct.) af både kommuner og statslige myndigheder svarer, at de typisk ikke anvender ekstra tid på sagsbehandling vedr. nedgravning af infra-

struktur. Kun to regioner har besvaret spørgsmålet, hvoraf én svarer, at der anvendes ekstra tid (se Figur 4.9 tv. nedenfor).

Figur 4.9: Anvendes der typisk ekstra tid (målt i dage) på at indhente yderligere oplysninger fra ansøgeren, før sagsbehandlingen ang. nedgravning af infrastruktur til telekommunikation kan fortsætte?

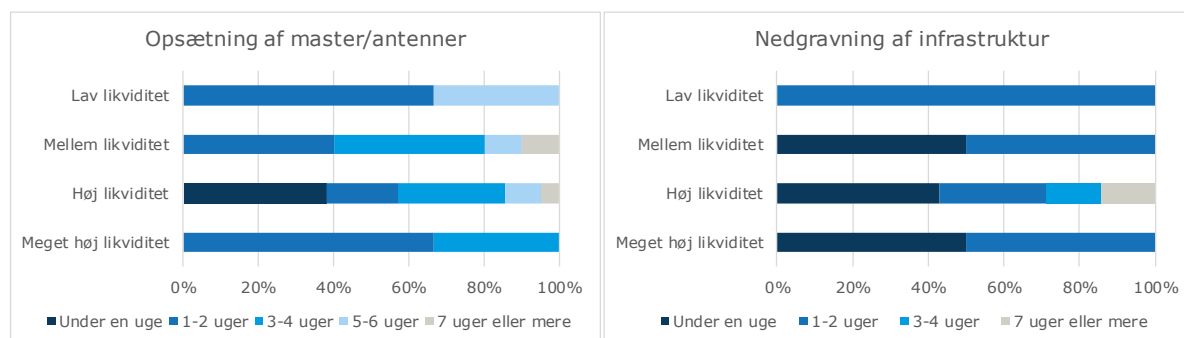
Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=63 (kommuner = 55, regioner = 2, statslige myndigheder = 6).

Opgøres besvarelsene på landets regioner, ses der en væsentlig variation. Mens kun relativt få kommuner i Region Nordjylland (ca. 13 pct.) og Region Midtjylland (ca. 18 pct.) oplever ekstra sagsbehandlingstider, svarer ca. 40 pct. af kommunerne i de resterende regioner, at de oplever ekstra sagsbehandlingstider (se Figur 4.9 th. ovenfor).

For de kommuner, der oplever ekstra sagsbehandlingstid, ligger denne i gennemsnit på ca. 1 uge, mens den for de statslige myndigheder i gennemsnit ligger på under 1 uge.

Opgøres kommunernes besvarelser om sagsbehandlingstid efter størrelsen af kommunens økonomiske ressourcer målt som likviditet, ses der en betydelig variation på tværs af likviditetsniveauerne for både sager om opsætning af master/antennener og nedgravning af infrastruktur (se Figur 4.10 nedenfor).

Figur 4.10: Hvor mange ekstra dage anvendes typisk på at indhente yderligere oplysninger fra ansøgeren, før sagsbehandlingen ang. tilladelse til opsætning af master/antennener/nedgravning af infrastruktur til telekommunikation kan påbegyndes/fortsætte? – Kommuners besvarelser opdelt på likviditet

Kilde: Rambøll-undersøgelse. Kategoriseringen af likviditetskategorier er opgjort som: lav = 0-2.500 kr./indbygger, mellem = 2.500-5.000 kr./indbygger, høj = 5.000-10.000 kr./indbygger og meget høj = over 10.000 kr./indbygger. N=50 (kommuner) for opsætning af master/antennener. N=19 (kommuner) for nedgravning af infrastruktur.

For opsætning af master/antennener er det kun kommunerne med høj likviditet, der oplever ekstra sagsbehandlingstid, der har svaret, at denne ligger på under 1 uge (ca. 38 pct.). Ca. lige store andele af kommuner med lav og meget høj likviditet (hhv. ca. 67 pct. og ca. 67 pct.), der oplever ekstra sagsbehandlingstid, svarer, at denne ligger på 1-2 uger (se Figur 4.10 tv. ovenfor).

Relativt flere kommuner med lav likviditet (ca. 33 pct.) i forhold til de mere likvide kommuner svarer, at de oplever ekstra sagsbehandlingstid på 5-6 uger for sager om opsætning af master/antennener. Kommuner med mellem og høj likviditet, der oplever ekstra sagsbehandlingstid,

er de eneste, der svarer, at den ligger over 7 uger (hhv. ca. 10 pct. og 5 pct.) for sager om opsætning af master/antenner.

For sager om nedgravning af infrastruktur svarer samtlige kommuner med lav likviditet, der oplever ekstra sagsbehandlingstid, at den ligger på 1-2 uger (se Figur 4.10 th. ovenfor). Omkring halvdelen af kommuner med mellem og meget høj likviditet, der oplever ekstra sagsbehandlingstid, svarer, at den ekstra sagsbehandlingstid ligger på 1-2 uger.

Omkring lige store andele af kommuner med mellem, høj og meget høj likviditet, der oplever ekstra sagsbehandlingstid, svarer, at den ligger på under 1 uge (se Figur 4.10 th. ovenfor). Blandt kommuner, der oplever ekstra sagsbehandlingstid vedr. nedgravning af infrastruktur, svarer kun kommuner med en høj likviditet, at den ekstra sagsbehandlingstid ligger på hhv. 3-4 uger (ca. 14 pct.) eller 7 uger og mere (ca. 14 pct.).

Enkelte respondenter har valgt at uddybe begrundelsen for den ekstra sagsbehandlingstid vedr. hhv. opsætning af master/antenner og nedgravning af infrastruktur (se bilag 7.2.2). Af besvarelsenerne ses det, at den ekstra sagsbehandlingstid oftest skyldes, at:

- Der mangler fyldestgørende visualiseringer af masten/antennen i landskabet
- Der mangler konkret dokumentation for mastens/antennens dækning
- Der mangler stillingtagen til alternative placeringer af masten/antennen (jf. masteloven)
- Der skal gennemføres partshøringer – særligt, hvor der er tale om nedgravninger af infrastruktur i private veje.

Derudover nævnes det af en respondent i de kvalitative besvarelser (se bilag 7.2.2), at ansøgninger om tilladelser vedr. master/antenner i landzoner i mindre grad indgives i fyldestgørende format, end det er tilfældet for ansøgninger om sådanne tilladelser i byzoner.

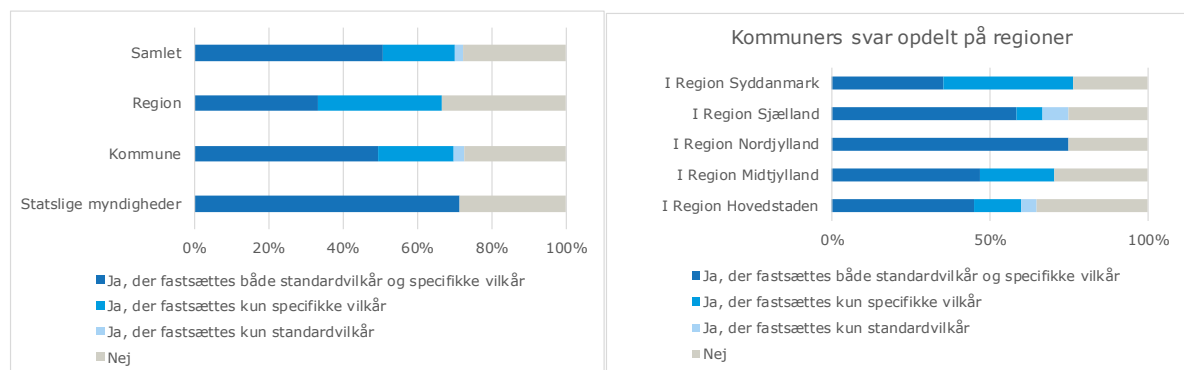
4.5 Fastsættelse af standardvilkår og specifikke vilkår

Respondenterne er i undersøgelsen blevet spurgt om, hvorvidt de fastsætter standardvilkår og/eller specifikke vilkår i forbindelse med tilladelser til hhv. opsætning af master/antenner og nedgravning af infrastruktur, samt bedt om en kort beskrivelse af disse. I sager om opsætning af master/antenner nævner respondenterne hyppigst, at der fastsættes standardvilkår om nedtagning og placering af masten/antennen. For fastsættelse af vilkår i sager om nedgravning af infrastruktur henvises der af flere respondenter til retningslinjerne i Ledningspakken.

Analysen viser generelt, at der i lige høj grad fastsættes vilkår for opsætning af master/antenner som for nedgravning af infrastruktur, og der er generelt ingen fremtidige planer om at fastsætte yderligere vilkår.

Lidt over halvdelen af respondenterne svarer, at de fastsætter både standardvilkår og specifikke vilkår i forbindelse med tilladelse til opsætning af master/antenner (ca. 51 pct.) (se Figur 4.11 nedenfor). Heraf har ca. 24 respondenter beskrevet disse vilkår (se bilag 7.2.2 for de konkrete besvarelser).

Figur 4.11: Fastsættes der standardvilkår (fx et generelt højdekrav, krav til type af mast) og/eller specifikke vilkår (fx af hensyn til det specifikke område) i forbindelse med tilladelser til opsætning af master/antenner til telekommunikation i kommunen/regionen/på myndighedens arealer?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=83 (kommuner = 73, regioner = 3, statslige myndigheder = 7).

For opsætning af master/antenner svarer størstedelen af kommunerne (ca. 73 pct.), at de fastsætter vilkår, hvoraf ca. 49 pct. angiver, at de fastsætter både standardvilkår og specifikke vilkår. Kun ca. 3 pct. af kommunerne svarer, at de udelukkende fastsætter standardvilkår (se Figur 4.11 tv. ovenfor).

Tre regioner har besvaret spørgsmålet, hvoraf én svarer, at der fastsættes både standardvilkår og specifikke vilkår, én svarer, at der kun fastsættes standardvilkår, og den sidste svarer, at der ingen vilkår fastsættes (se Figur 4.11 tv. ovenfor) i forbindelse med tilladelse til opsætning af master/antenner.

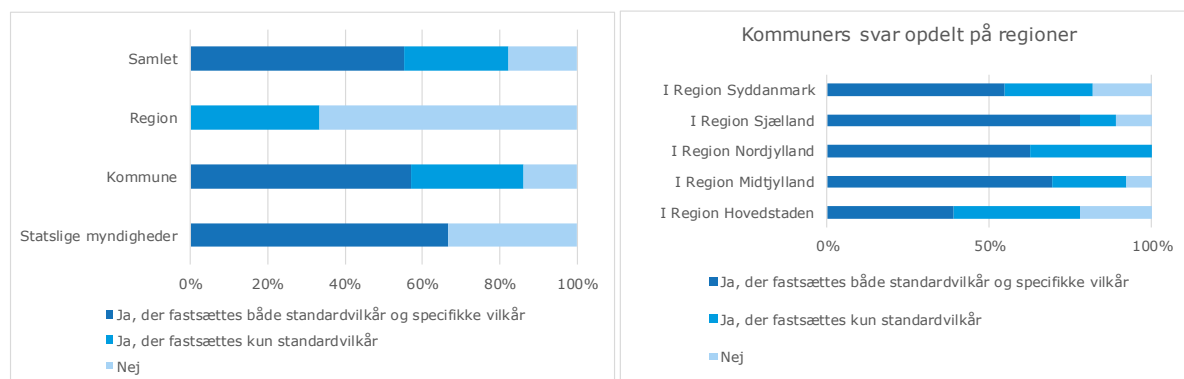
De statslige myndigheder angiver, at de enten fastsætter både standardvilkår og specifikke vilkår (ca. 71 pct.) eller slet ingen vilkår (29 pct.) i forbindelse med tilladelse til opsætning af master/antenner.

De indsamlede data viser, at der er væsentlige regionale forskelle i fastsættelsen af vilkår for opsætning af master/antenner (se Figur 4.11 th. ovenfor). Den relativt største andel af kommuner, der svarer, at de fastsætter både standardvilkår og specifikke vilkår, ses i Region Nordjylland (ca. 75 pct.), mens relativt færrest kommuner (ca. 35 pct.) svarer dette i Region Syddanmark.

Derimod er der relativt flere kommuner i Region Syddanmark, der svarer, at de kun fastsætter specifikke vilkår (ca. 41 pct.). Den største andel af kommunerne, der ikke fastsætter vilkår, findes i Region Hovedstaden (ca. 35 pct.) (se Figur 4.11 th. ovenfor).

Respondenterne er endvidere blevet spurgt om fastsættelse af vilkår i forbindelse med tilladelse til nedgravning af infrastruktur. Data viser, at ca. 55 pct. af respondenterne svarer, at de fastsætter både standardvilkår og specifikke vilkår i forbindelse med tilladelse til nedgravning af infrastruktur (se Figur 4.12 nedenfor). Af disse har 21 respondenter beskrevet disse vilkår (se bilag 7.2.2 for de konkrete besvarelser).

Figur 4.12: Fastsættes der standardvilkår (fx et generelt højdekrav, krav til type af mast) og/eller specifikke vilkår (fx af hensyn til det specifikke område) i forbindelse med tilladelser til nedgravning af infrastruktur til telekommunikation i kommunen/regionen/på myndighedens arealer?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=67 (kommuner = 58, regioner = 3, statslige myndigheder = 6).

Størstedelen af kommunerne (ca. 57 pct.) svarer, at de fastsætter både standardvilkår og specifikke vilkår i forbindelse med tilladelser til nedgravning af infrastruktur, mens kun ca. 14 pct. svarer, at de ingen vilkår fastsætter. Tre regioner har besvaret spørgsmålet, hvoraf én svarer, at der kun fastsættes standardvilkår, og to regioner svarer, at de ingen vilkår fastsætter i forbindelse med tilladelser til nedgravning af infrastruktur.

De statslige myndigheder svarer enten, at de fastsætter både standardvilkår og specifikke vilkår eller ingen vilkår (se Figur 4.12 tv.) i forbindelse med tilladelser til nedgravning af infrastruktur.

De indsamlede data viser, at der også for nedgravning af infrastruktur er væsentlige regionale forskelle i fastsættelsen af vilkår. Region Hovedstaden har den relativt laveste andel af kommuner, i forhold til de øvrige regioner, der svarer, at de fastsætter både standardvilkår og specifikke vilkår (ca. 39 pct.) efterfulgt af Region Syddanmark (ca. 55 pct.).

Kommunerne i Region Hovedstaden (ca. 39 pct.) og Region Nordjylland er de kommuner, der relativt oftere svarer, at de kun fastsætter standardvilkår. Derudover findes den relativt største andel af kommuner, der vælger ikke at fastsætte vilkår, i Region Hovedstaden (ca. 22 pct.) (se Figur 4.12 th.).

Respondenterne, der har svaret, at de i dag ikke fastsætter standardvilkår eller specifikke vilkår i forbindelse med tilladelser til hhv. opsætning af master/antenner og nedgravning af infrastruktur, er blevet spurgt om, hvorvidt de har planer om at fastsætte vilkår. Hverken de adspurgte regioner eller statslige myndigheder har angivet, at de har planer om at fastsætte vilkår. For kommunerne har 6 pct. af de adspurgte, der i dag ikke fastsætter vilkår, svaret, at de har konkrete planer eller drøftelser om at indføre standardvilkår eller specifikke vilkår for opsætning af master/antenner. Ingen af kommunerne, der i dag ikke fastsætter vilkår, svarer, at de har planer om at fastsætte standardvilkår eller specifikke vilkår for nedgravning af infrastruktur.

5. NEDLÆGNING AF TOMRØR

Nedlægning af tomrør/trækrør/føringsrør (herefter tomrør) kan bidrage til at mindske omkostningerne ved fremtidige udbygninger af nettene, men de betyder samtidig marginalt højere etableringsomkostninger. Tomrør er rør, der nedlægges eller installeres for at muliggøre evt. fremtidig fremføring af kabler mm. uden at skulle foretage en ny større nedgravning. Såfremt den relevante myndighed ikke stiller krav om nedlægning af tomrør, kræver det derfor, at man fra graveaktørernes side har vurderet de fremtidige perspektiver for infrastrukturelle udvidelser i området, herunder ved deling af infrastruktur.

I dette kapitel er fokus på følgende elementer af nedlægning af tomrør:

- Fastsættelse af krav til dimensionering og placering af tomrør mv.
- Nedlægning af tomrør mv. ved gravearbejder med andre hovedformål
- Nedlægning af tomrør mv. af andre end kommunen eller regionen.

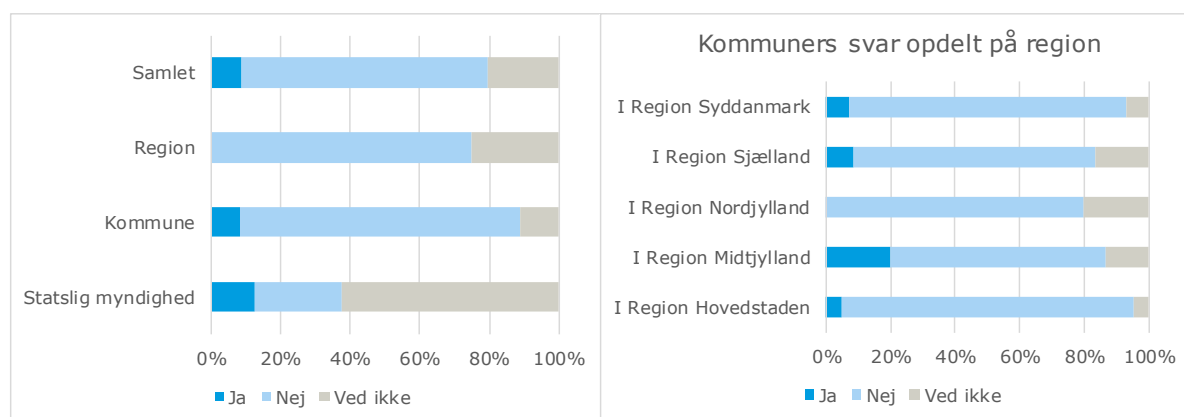
Resultaterne af respondenternes besvarelser gennemgås i nedenstående afsnit 5.1-5.3.

5.1 Fastsættelse af krav til dimensionering og placering

Respondenterne er i undersøgelsen blevet spurgt om, hvorvidt de fastsætter specifikke krav til dimensionering og placering af tomrør, når der gives tilladelse til nedgravning af infrastruktur til telekommunikation.

Her svarer kun ca. 9 pct. af respondenterne, at de fastsætter krav til dimensionering og placering af tomrør. Langt størstedelen af respondenterne svarer, at de enten ikke har viden herom (ca. 21 pct.) eller ikke fastsætter specifikke krav til dimensionering eller placering af tomrør (ca. 71 pct.) (se Figur 5.1 tv. nedenfor), når der gives tilladelse til nedgravning af infrastruktur.

Figur 5.1: Fastsætter kommunen/regionen/myndigheden specifikke krav til dimensioneringen af og placeringen af tomrør/trækrør/føringsrør, når der gives tilladelse til nedgravning af infrastruktur til telekommunikation?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=92 (kommuner = 72, regioner = 4, statslige myndigheder = 16).

Fordeles respondenterne besvarelser på de tre aktørgrupper, er det kun ca. 8 pct. af kommunerne, der fastsætter krav til dimensionering eller placering af tomrør ved nedgravning af infrastruktur. Ca. 11 pct. af kommunerne svarer, at de ikke ved, om der fastsættes krav (se Figur 5.1 tv. ovenfor) til dimensionering eller placering af tomrør ved nedgravning af infrastruktur. Af regionerne svarer tre, at de ikke fastsætter krav, mens én region svarer, at de ikke ved, om der fastsættes krav til dimensionering eller placering af tomrør.

Langt størstedelen af de statslige myndigheder svarer, at de ikke ved, om der fastsættes krav (ca. 63 pct.), og kun ca. 13 pct. svarer, at der fastsættes krav til dimensionering og placering af tomrør ved tilladelser til nedgravning (se Figur 5.1 tv. ovenfor).

De indsamlede data viser, at der kun er mindre regionale forskelle i fastsættelsen af krav til dimensionering og placering af tomrør ved nedgravning af infrastruktur. Mens kommunerne i Region Midtjylland relativt oftere (ca. 20 pct.) svarer, at de fastsætter krav, har ingen kommuner i Region Nordjylland svaret dette.

Omkring samme andel kommuner i Region Syddanmark (ca. 7 pct.) og Region Sjælland (ca. 8 pct.) svarer, at de fastsætter specifikke krav til dimensionering og placering af tomrør ved tilladelser til nedgravning (se Figur 5.1 th. ovenfor).

Respondenterne blev desuden bedt om kort at beskrive de krav, de stiller. Her blev det bl.a. nævnt, at kravene omhandler placering, men ikke dimensioneringen, og at arbejdet med nedlægning af tomrør skal koordineres med andre involverede aktører i området (se Bilag 7.2.3 for den fulde liste med kommentarer).

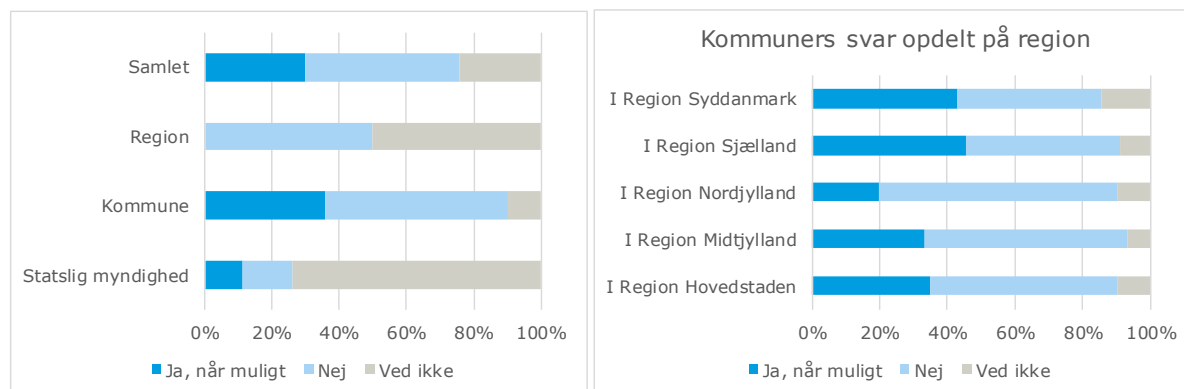
Den manglende fastsættelse af krav til dimensionering kan, som det nævnes af én af respondenterne, bl.a. skyldes, at ledningsejere anvender forskellige dimensioneringer og ikke er villige til at bruge hinandens tomrør. Fastsættelse af krav til dimensionering vil derfor kræve inddragelse af mange interessenter og er dermed ressourcekrævende.

5.2 Nedlægning af tomrør ved gravearbejder med andre hovedformål

Respondenterne blev i undersøgelsen spurgt om, hvorvidt de nedlægger tomrør ved gravearbejder, der ikke har nedgravning af infrastruktur til telekommunikation som hovedformål. Dvs. om det bevidst vælges at nedlægge tomrør i forbindelse med andre graveprojekter.

Her svarer ca. 30 pct. af respondenterne, at der nedlægges tomrør, når der udføres gravearbejde med andre hovedformål end nedgravning af infrastruktur til telekommunikation. En større andel (ca. 46 pct.) af respondenterne svarer derimod, at de vælger ikke at nedlægge tomrør, når der udføres gravearbejde med andre hovedformål (se Figur 5.2 tv. nedenfor).

Figur 5.2: Lægger kommunen/regionen/myndigheden tomrør/trækrør/føringsrør i jorden ved kommunale/regionale/statslige gravearbejder, der udføres med andre hovedformål end nedgravning af infrastruktur til telekommunikation?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=91 (kommuner = 70, regioner = 4, statslige myndigheder = 17).

Opdeles respondenternes besvarelser på aktørgrupper, er det kommunerne, der relativt oftest svarer, at de nedlægger tomrør ved gravearbejder med andre hovedformål end nedgravning af infrastruktur til telekommunikation, når det er muligt (ca. 36 pct.) (se Figur 5.2 tv. ovenfor).

Fire regioner har besvaret spørgsmålet, hvoraf to svarer, at de ikke nedlægger tomrør ved gravearbejder med andre hovedformål end nedgravning af infrastruktur til telekommunikation, og de resterende to regioner svarer, at de ikke har viden herom.

Af de statslige myndigheder svarer ca. 12 pct., at de nedlægger tomrør ved gravearbejder med andre hovedformål end nedgravning af infrastruktur til telekommunikation, når det er muligt. Størstedelen (ca. 76 pct.) svarer dog, at de ikke har viden om dette (se Figur 5.2 tv. ovenfor).

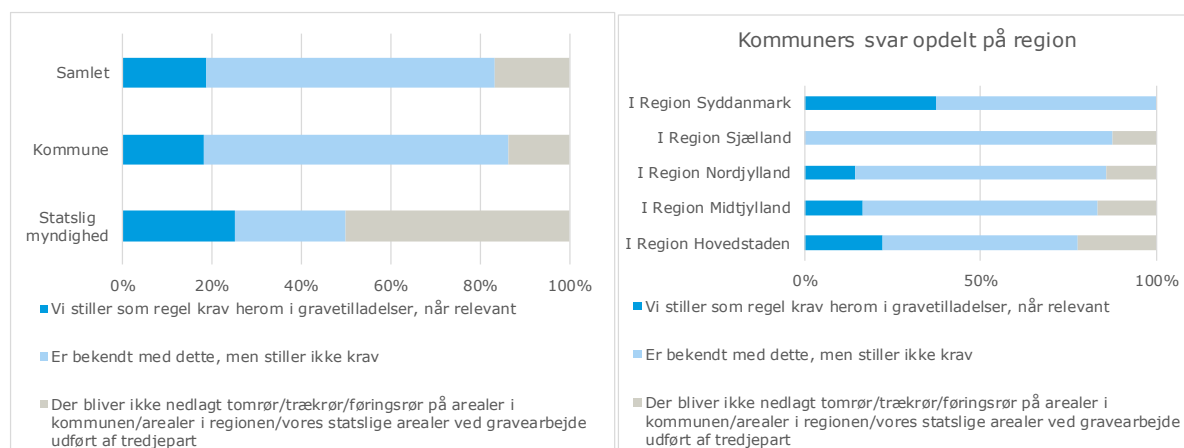
Fordeles kommunernes besvarelser over landets regioner, ses der en variation på tværs af regionerne. Relativt flest kommuner i Region Sjælland (ca. 45 pct.) og Region Syddanmark (ca. 43 pct.) i forhold til i de øvrige regioner svarer, at de vælger at nedlægge tomrør ved gravearbejder med andre hovedformål end nedgravning af infrastruktur til telekommunikation. Kun ca. 20 pct. af kommunerne svarer dette i Region Nordjylland.

5.3 Nedlægning af tomrør og lignende af andre end kommunen/regionen/myndigheden

Respondenterne blev i undersøgelsen også spurgt om, hvorvidt de er bekendt med, om der nedlægges tomrør i forbindelse med gravearbejder udført af andre end den givne kommune/region/myndighed (tredjeparter). Kun kommuner og statslige myndigheder har besvaret spørgsmålet.

De indsamlede data viser overordnet set, at mens ca. 83 pct. af respondenterne er bekendt med, at der nedlægges tomrør i forbindelse med gravearbejder udført af tredjeparter, stiller kun ca. 19 pct. krav herom i gravetilladelser. De resterende 17 pct. af respondenterne svarer, at der ikke bliver nedlagt tomrør på aktørens arealer ved arbejder udført af tredjeparter (se Figur 5.3 tv. nedenfor).

Figur 5.3: Er kommunen/regionen/myndigheden bekendt med, om der bliver nedlagt tomrør/trækrør/føringsrør i forbindelse med gravearbejder, der udføres af andre end kommunen/regionen/myndigheden (fx private virksomheder, borgere mv.) i kommunen/i regionen/på myndighedens arealer?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=48 (kommuner = 44, regioner = 0, statslige myndigheder = 4).

Langt størstedelen af kommunerne (ca. 68 pct.) svarer, at de er bekendt med, at nedlægning af tomrør ved tredjepart sker, uden at de stiller krav herom (se Figur 5.3 tv. ovenfor). Kun ca. 18 pct. af kommunerne svarer, at de stiller konkrete krav om nedlægning af tomrør af tredjepart i gravetilladelser, og ca. 14 pct. svarer, at der ikke nedlægges tomrør af tredjeparter på kommunens arealer.

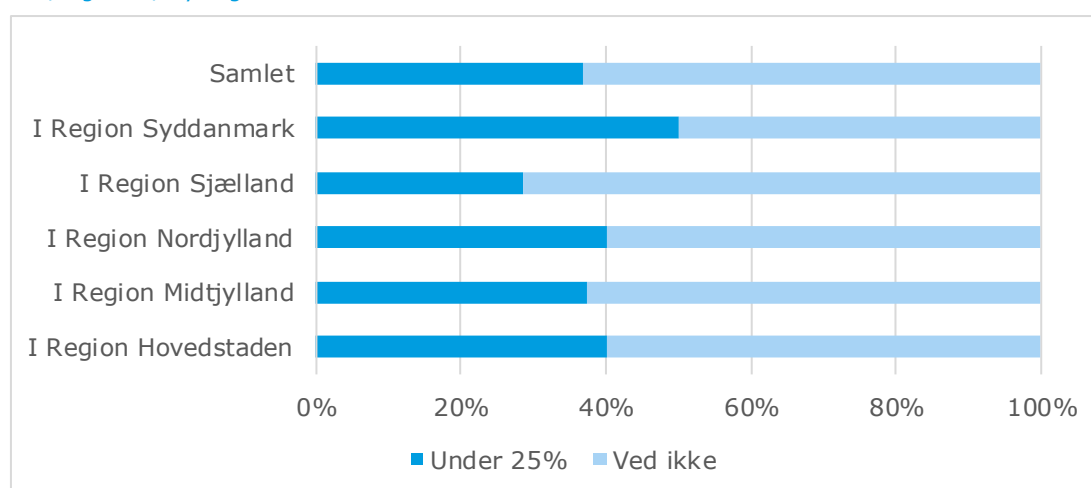
Kun få statslige myndigheder har besvaret denne del af analysen (N=4). Af disse svarer to, at der ikke nedlægges tomrør på myndighedens arealer ved gravearbejder udført af tredjeparter. Af de resterende to statslige myndigheder svarer én, at der stilles konkrete krav til nedlægning af tomrør ved gravearbejder udført af tredjepart, når det er relevant, og én svarer, at de er bekendt med, at der nedlægges tomrør af tredjepart, men at de ikke stiller krav herom i gravetilladelsen (se Figur 5.3 tv. ovenfor).

Fordeles kommunernes besvarelser på landets regioner, ses der nogen forskel i besvarelserne (se Figur 5.3 th.). Region Sjælland er den eneste af regionerne, hvor ingen kommuner svarer, at de stiller krav om nedlægning af tomrør ved gravearbejder, der udføres af tredjeparter. Region Syddanmark og Region Hovedstaden er de to regioner, der har den relativt største andel af kommuner (hhv. ca. 38 pct. og ca. 22 pct.), der svarer, at de stiller krav om nedlægning af tomrør ved gravearbejder udført af tredjepart.

De respondenter, der svarede, at de stiller krav om, eller er bekendte med, tredjeparters etablering af tomrør ved gravearbejder på respondentens arealer, blev yderligere spurgt om omfanget heraf.

Af kommunerne svarer ca. 37 pct., at nedlægning af tomrør af tredjepart sker i under 25 pct. af gravearbejderne, mens de resterende ca. 63 pct. svarer, at de ikke har viden om omfanget (se Figur 5.4 nedenfor).

Figur 5.4: Ved hvor stor en procentdel af gravearbejder i områder, hvor der ikke allerede er nedlagt tomrør/trækrør/føringsrør, bliver der nedlagt sådanne rør ved gravearbejde udført af andre end kommunen/regionen/myndigheden?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=38 (kommuner).

Kun to statslige myndigheder har svaret på dette spørgsmål. Her svarer én, at der nedlægges tomrør af tredjepart i under 25 pct. af gravearbejderne i området, og én svarer, at der ikke er viden herom.

Opgøres kommunernes besvarelser på regionalt niveau, ses der en variation i fordelingen af besvarelser på tværs af regionerne. Her angiver en relativt større andel kommuner i Region Syddanmark (ca. 50 pct.) i forhold til i de øvrige regioner, at de har viden om omfanget af gravearbejder, hvor der nedlægges tomrør af tredjepart. Dette stemmer overens med, at også relativt flere kommuner i denne region har angivet, at de er bekendt med, at der nedlægges tomrør af tredjepart og stiller krav herom i gravetilladelsen (se Figur 5.3 th.).

Region Sjælland er den region hvor den relativt mindste andel af kommuner (ca. 29 pct.) angiver, at de har viden om omfanget af tilfælde, hvor der nedlægges tomrør af tredjepart. Dette er også samtidig den region, hvor ingen kommuner har svaret, at de stiller krav i gravetilladelsen om nedlægning af tomrør ved gravearbejder udført af tredjeparter.

6. FASTSÆTTELSE AF MASTELEJE

Det er de enkelte kommuner, regioner og statslige myndigheder, der fastsætter den leje, de opkræver for udlejning af arealer, bl.a. på bygninger eller jordarealer, til opsætning af master og antenner. Til fastsættelsen af lejen har Energistyrelsen udarbejdet en vejledning med angivelse af tre foreslåede modeller, som det er frivilligt at bruge. Alternativt kan der anvendes andre modeller. Uanset, hvilken metode lejen fastsættes efter, er det dog et overordnet krav, at *"... kommuner og regioner skal fastsætte en markedsbaseret lejepris (markedsleje), når der lejes arealer ud til mobilantennetårne og master."*¹⁰

I dette kapitel er fokus på kommunernes, regionernes og de statslige myndigheders anvendelse af Energistyrelsens vejledning om masteleje¹¹.

Resultaterne af respondenternes besvarelser gennemgås i nedenstående afsnit 6.1.

6.1 Anvendelse af Energistyrelsens vejledning om masteleje

Respondenterne blev i undersøgelsen spurgt om deres brug af hhv. Energistyrelsens vejledning eller egne retningslinjer og vejledninger til fastsættelse af mastelejen. Respondenterne kunne vælge én svarmulighed. Besvarelserne er derfor et udtryk for den model, der hyppigst anvendes af respondenterne, såfremt de anvender flere; nogle kommuner har tilkendegivet i de kvalitative kommentarer, at de anvender flere metoder, herunder forskellige modeller for udlejning af arealer til opsætning af master og for arealer til opsætning af antenner.

I besvarelserne var det muligt at vælge hvilken, hvis nogen, af Energistyrelsens foreslåede modeller¹² der anvendes; model I (den offentlige vurdering som grundlag), model II (professionelt fagligt skøn som grundlag) eller model III (sammenlignelige priser som grundlag).

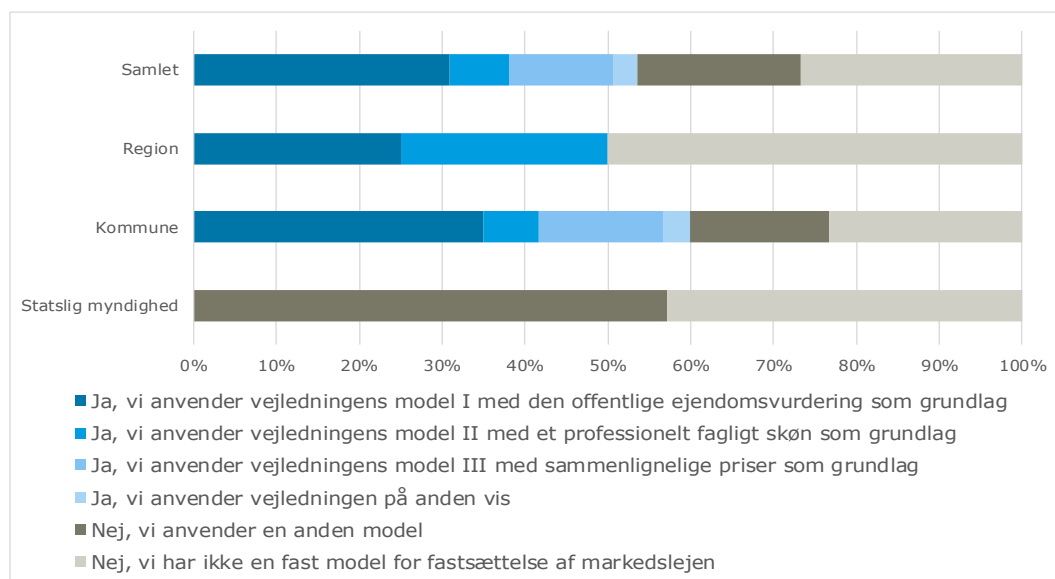
Generelt viser det indsamlede data, at ca. 54 pct. af respondenterne anvender mindst én af Energistyrelsens modeller til fastsættelsen af markedslejen. Her angives model I som den hyppigst anvendte (ca. 58 pct.) i forhold til de andre modeller. Over halvdelen (ca. 58 pct.) af de respondenter, der svarer, at de ikke anvender én af Energistyrelsens foreslåede modeller, angiver, at de ikke anvender en fast model til fastsættelse af markedslejen (se Figur 6.1 nedenfor).

¹⁰ Energistyrelsen, "Vejledning om markedsleje ved udlejning af arealer til brug for digital infrastruktur", revideret d. 15 juni 2015.

¹¹ Kapitlet dækker over lejeaftaler indgået direkte med kommuner, regioner og statslige myndigheder. Hvor institutioner (fx folkeskoler, universiteter) selvstændigt udlejer arealer til master eller antenner uden den relevante kommunes, regions eller myndigheds involvering i lejeforholdene, er dette derfor ikke omfattet af kapitlet.

¹² Energistyrelsen, "Vejledning om markedsleje ved udlejning af arealer til brug for digital infrastruktur", revideret d. 15 juni 2015.

Figur 6.1: Anvender kommunen/regionen/myndigheden Energistyrelsens "Vejledning om markedsleje ved udlejning af arealer til brug for digital infrastruktur" til fastsættelse af markedslejen for udlejning af kommunale/regionale/myndighedens arealer og bygninger til brug for opsætning af master/antenner til telekommunikation i kommunen/regionen/på myndighedens arealer?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=71 (kommuner = 60, regioner = 4, statslige myndigheder = 7).

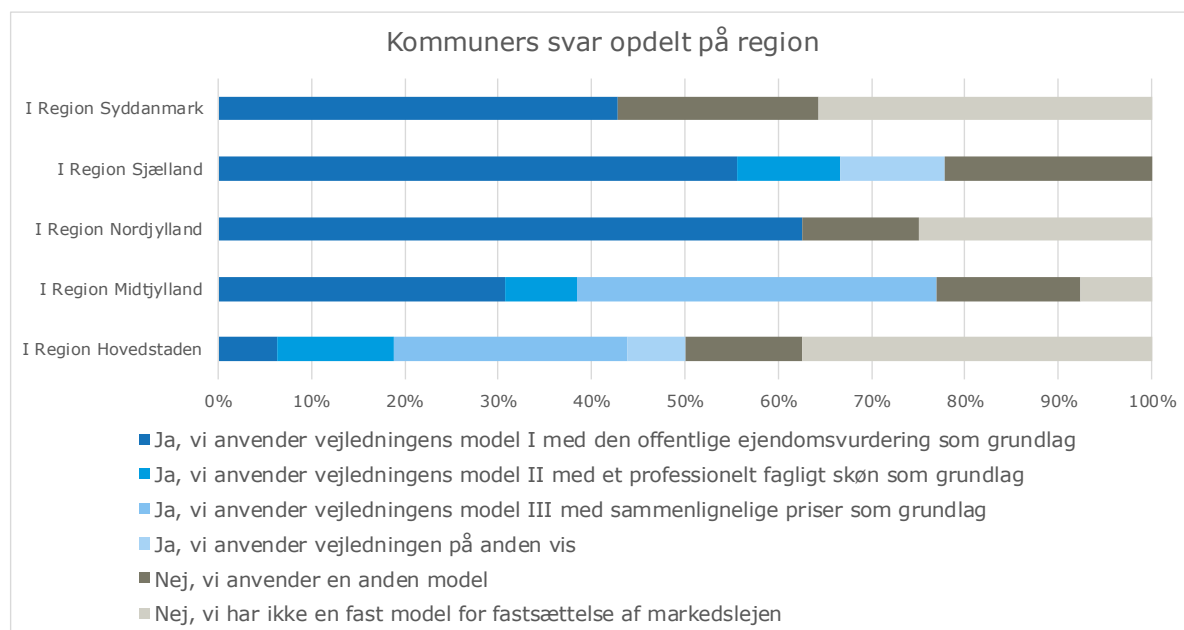
Fordeles de samlede besvarelser på aktørgrupper, ses der en betydelig variation i, hvordan markedslejen fastsættes. Her er der relativt flest kommuner, der svarer, at de anvender model I (ca. 35 pct.) i forhold til de andre aktørgrupper. Kun ca. 7 pct. af kommunerne svarer, at de anvender model II, og ca. 15 pct. svarer, at de anvender model III. Af de kommuner, der svarer, at de ikke anvender Energistyrelsens foreslåede modeller, angiver flest, at de ikke anvender en fast model (ca. 58 pct.) (se Figur 6.1 ovenfor).

Fire regioner har besvaret spørgsmålet. Her svarer én, at de anvender model I, og én, at de anvender model II i fastsættelsen af den opkrævede leje. De resterende to regioner svarer, at de ikke anvender en fast model til fastsættelse af markedslejen.

Ingen af de statslige myndigheder svarer, at de anvender Energistyrelsens foreslåede modeller. Derimod angiver de, at de enten anvender en anden model (ca. 57 pct.) eller slet ikke anvender en fast model (ca. 43 pct.) (se Figur 6.1 ovenfor).

Fordeles kommunernes besvarelser på landets regioner, viser analysen endvidere, at der er store regionale forskelle i, hvilke modeller der er de mest anvendte (se Figur 6.2 nedenfor).

Figur 6.2: Anvender kommunen/regionen/myndigheden Energistyrelsens "Vejledning om markedsleje ved udlejning af arealer til brug for digital infrastruktur" til fastsættelse af markedslejen for udlejning af kommunale/regionale/myndighedens arealer og bygninger til brug for opsætning af master/antenner til telekommunikation i kommunen/regionen/på myndighedens arealer?

Kilde: Rambøll-undersøgelse. N=71 (kommuner = 60, regioner = 4, statslige myndigheder = 7).

De indsamlede data viser, at kommunerne i Region Sjælland og Region Midtjylland oftere, ift. i de øvrige regioner, svarer, at de anvender en af Energistyrelsens modeller. Kommunerne i Region Hovedstaden og Region Midtjylland er de eneste kommuner, der svarer, at de anvender Energistyrelsens model III (hhv. ca. 38 pct. og ca. 25 pct.) (se Figur 6.2 ovenfor). Det er ligeledes i disse to regioner, at der anvendes flest forskellige metoder til fastsættelse af markedslejen.

I Region Nordjylland er den mest udbredte model Energistyrelsens model I (ca. 63 %), hvilket også er tilfældet i Region Sjælland (ca. 56 %). Region Syddanmark og Region Nordjylland er de eneste regioner, hvor samtlige af de kommuner, der anvender Energistyrelsens vejledning, svarer, at de hyppigst anvender model I, ud af de tre modeller. Region Hovedstaden er den region, hvor markant færrest kommuner svarer, at de anvender Energistyrelsens model I.

Respondenterne havde i spørgeskemaet mulighed for, at uddybe deres besvarelser kvalitativt. Her fremhæver fire af de respondenter, der valgte at uddybe deres besvarelse, at der anvendes mere end blot én model til fastsættelse af markedslejen (se bilag 7.2.4, tabel 7-22).

Seks kommuner beskriver desuden, at der anvendes flere modeller eller metoder, b.la. for, at kunne differentiere fastsættelsen af markedslejen inden for kommunen. Her nævner én kommune, at der anvendes differentieret leje alt efter, om der er tale om udlejning af arealer i bymidte eller landzone. En anden kommune nævner, at de på baggrund af modellerne i Energistyrelsens vejledning udarbejder en ny model, der giver kommunen mulighed for, at differentiere mellem udlejning af arealer på land (hvor model I anvendes) og på bygninger (hvor den nye model).